

شهرسازی روی خط زلزله

ماهنامه علمی، کاربردی، فنی و مهندسی | تحت حمایت موسسه مقاوم سازی و بهسازی لرزه ای ایران

سال نخست | شماره هفتم | امرداد ۱۴۰۳

به یاد مرد بناهای ماندگار، مهندس هوشنگ سیحون
به بهانه ۱۷ امرداد روز خبرنگار، به یاد شهید صارمی و خبرنگار دریند یاشار سلطانی
نقشه برداری اجتماعی و مدیریت بحران در شهر و روستا
بازسازی بنای ارگ تاریخی بم پس از زلزله
آیا شرایط عمومی پیمان، حقوق برابر برای کارفرما و پیمانکار در نظر گرفته است؟
شهرداری تهران، همچنان علیه فضای سبز و درختان پایتخت!
تخریب عمارت تاریخی موسس کارخانه خودکار بیک
حکم تخریب بیمارستان رازی قائم شهر در پی شکایت اداره اوقاف مازندران!
به یاد جانبختگان سیلاب تجریش ۱۳۶۶ و امامزاده داوود ۱۴۰۱

- تاب آوری و توسعه پایدار
- مدیریت ریسک، حوادث و بحران
- سازه، زلزله، مقاوم سازی و بهسازی لرزه ای
- مدیریت شهری و شهرسازی
- زیرساخت ها و شریان های حیاتی
- فناوری های نوین و مصالح ساختمانی
- مدیریت بحران منابع آب و محیط زیست
- حقوق شهروندی و مسوولیت اجتماعی
- جامعه شناسی حوادث و سوانح
- مناسب سازی شهری
- حفاظت از میراث فرهنگی

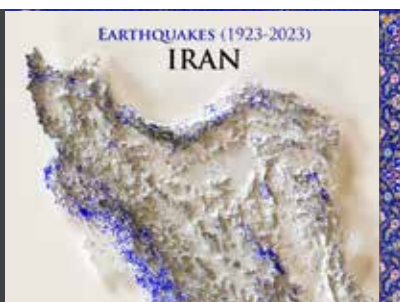
۴

سخن مدیرمسئول

۶

درباره ماهنامه اختصاصی شهرسازی روی خط زلزله

۱۰

گزارش زمین لرزه های ایران در امرداد ۱۴۰۳

در این شماره تحلیلی از گزارش و آمار زلزله های ثبت شده در امرداد ماه ۱۴۰۳ ارائه شده است. امیدوارم این بخش با حمایت های جناب آقای دکتر ایرج روحی رئیس پایگاه لرزه نگاری کشور ادامه دار باشد.

هزینه تخلف را بالا ببریم.

به بهانه ۱۷ امرداد ماه سالروز شهادت خبرنگار صارمی، آزادی خبرنگاران مستقل و فساد ستیز را از دولت جدید مطالبه می کنیم. به امید روزی که وحید اشتری ها و یاشار سلطانی ها از سوی نهاد قضایی حمایت شوند تا هیچ مدیری نتواند با خیال آسوده خیانت کند.

۱۵

علیرضا زاکانی، شهردار بی علاقه به درخت چنار

شهرداری تهران در دوران علیرضا زاکانی به یکی از ارگان های مخرب فضای سبز و درختان کهن تهران بدل شده است به گونه ای که رسانه های بیگانه ، قطع درختان چنار را به دلیل کاشت در دوران رضا شاه پهلوی می دانند. آیا درختان چنار واقعا دچار بحران زیستی هستند یا عمدی در کار است؟

۱۶

به نام دادار یکتا ؛ گفتارهای نویسندگان ماهنامه بازتاب دیدگاه ماهنامه نمی باشد و ماهنامه در بچنگ آوردن گفتارها آزاد است. به خواسته رواگ دانش و آموزش همگانی در راستای ایرانی آباد، بکارگیری از گفتارهای ماهنامه بدون گفتن سرچشمه روا است.

ماهنامه اختصاصی شهرسازی روی خط زلزله
شماره پروانه وزارت فرهنگ و ارشاد: ۹۴۴۴۲

صاحب امتیاز و مدیرمسئول:

مهندس حامد حقی

زیر نظر شورای سردبیری

با همکاری:

موسسه مقاوم سازی و بهسازی لرزه ای ایران

مشاور: دکتر وحید حسینی جناب

ویراستار ادبی: یعقوب حقی

صفحه آرایی: مهندس داود دلدار

امور اجرایی: مهندس نوید عزیزاده حداد

امور اداری: مهندس رضا رزاقی خسرقي

امور روابط بین الملل: مهندس سید آرش سهرابی

امور ترجمه و میز ملل: دکتر شهرزاد حسینی جناب

امور آموزش: مهندس صمد دهقان

امور سایت: مهندس آسو دوچشمه

امور مالی: محمد رضا فراهانی فرمهینی

امور حقوقی: بتسامه عابدین بروجردی

امور چاپ: چاپخانه انتشارات سپهر اندیشه

نشانی: تهران، پاسداران، بین گلستان
هفتم و هشتم، پلاک ۲۸۲، واحد ۲

تلفن: ۴۷۶۲۶۷۳۰

منتظر پیشنهادات و انتقادات مخاطبین عزیز برای سیاستگذاری و بهبود فرایندهای اجرایی و توزیع ماهنامه می باشیم. اشکالات ما را در هفتمین شماره ماهنامه نادیده انگاشته و ما را در بهتر شدن این ماهنامه یاری کنید. با مدیرمسئول از طریق پست الکترونیک در haghihamed@yahoo.com ارتباط باشید:

۱۸

بازسازی بنای تاریخی ارگ بم پس از زلزله

یک میلیارد دلار هزینه مورد نیاز بازسازی کامل ارگ بم و صرف بیست سال زمان برای احیای مجدد ارگ بم، زمان و هزینه ای است که به واسطه ی نادیده انگاشتن مساله پیشگیری بر ما تحمیل شده است.

تخریب عمارت تاریخی موسس کارخانه خودکار بیک

۲۳

شرایط عمومی پیمان

آیا شرایط عمومی پیمان ، حقوق برابر برای کارفرما و پیمانکار در نظر گرفته است؟ با وکیل دادگستری در امور قراردادهای پیمانکاری همراه می شویم.

۲۶

نقشه برداری اجتماعی و مدیریت بحران

۲۹

تبلیغات در این نشریه برای حامیان مالی مرکز
شبانه روزی نگهداری از کودکان بی سرپرست و
بدرپرست بنیاد نیکوکاری طاهر رایگان است.

www.tahercharity.ir

سخن مدیرمسئول ماهنامه اختصاصی شهرسازی روی خط زلزله

رئیس جمهور دولت چهاردهم پس از گمانه زنی های بسیار و اخذ تایید وزرا و هیئت دولت از مقامات بالاتر، بالاخره لیست اعضای پیشنهادی هیئت دولت چهاردهم را ارائه کرد و مجلس انقلابی هم همراه تر از همیشه به همه ی گزینه های وزارتخانه ها جواب آری داد. اینکه بخواهیم همه ی لیست وزرا را بررسی کنیم و نظر دهیم قطعا نه در تخصص ماست و نه در رسالت ماهنامه شهرسازی روی خط زلزله ولی لازم است به چند مورد به صورت مختصر و کوتاه بپردازیم.

۱- وقتی از تاب آوری شهری حرف می زنیم ، عناصر مختلفی را در نظر می گیریم که یکی از مهمترین این عناصر اقتصاد است. وقتی اقتصاد کشور درست باشد و مردم توان مالی مناسبی داشته باشند ، آنوقت می توان حرف از تاب آوری زد. تاب آوری جز با مشارکت همگانی مردم

به دست نمی آید و تاب آوری چیزی نیست جز بر پایه ی اقتصاد. اقتصاد هم وابسته به نفت و انرژی های نو مثل انرژی خورشیدی و انرژی بادی و ... همه پیش نیاز یک اقتصاد پویا هستند. اقتصاد پویا یعنی چرخه ی صنعت و معدن کشور مدام در حال رشد و توسعه باشد، کارخانه ها فعال باشند، نرخ بیکاری کاهش یابد، مردم دغدغه ی نان شب و اجاره مسکن نداشته باشند، تبعیض طبقاتی نباشد و مردم بتوانند در تاب آوری شهری و روستایی مشارکت فعال داشته باشند. هیچ کسی دوست ندارد در خانه ی غیراستاندارد زندگی کند و جان خودش و فرزندانش را به خطر بیاندازد و این نیازمند توان اقتصادی است. یعنی فعالیت درست وزارت صنعت ، معدن، تجارت، وزارت نفت ، وزارت نیرو، وزارت تعاون و رفاه اجتماعی، بانک مرکزی و ... بسیار مهم است.

۲- کشور دچار بحران آب است. کشوری که هزاران سال با قنات و کاریز بحران های آبی را پشت سر گذاشته ، امروز با سوتدبیر مدیران جمهوری اسلامی، دچار بحران آب است. با ساخت سدهای بسیار، حفاری چاه های مجاز و غیر مجاز به بهانه ی خودکفایی در کشاورزی، با ضعف در دیپلماسی بین المللی کشور در مرز افغانستان و ترکیه، کشور منابع آبی خود را از دست داده است. امروز سیستان و بلوچستان گرفتار دشمنی دولت طالبان است و ترکیه با سدسازی های خود بزودی شرق کشور را دچار خسران شدید آبی خواهد کرد. ما نیز در چهل سال گذشته منابع آبی و سفره های زیر زمینی مان را به حدی از دست دادیم که امروز علاوه بر بحران آب ، دچار فرونشست زمین هم می باشیم. صنایع مختلف فولاد و سرامیک در اصفهان و یزد ، بحران آب شهرهای کویری را به حد بی نهایت رسانده اند و حل این بحران ها یعنی حذف بسیاری از سدها و جابجایی بسیاری از صنایع و جلوگیری از فعالیت چاه های مجاز و غیر مجاز و در این مسیر وزارت امور خارجه، وزارت نیرو، سازمان حفاظت محیط زیست، وزارت صنعت، معدن و تجارت سهم بسزایی در مدیریت منابع آبی کشور دارند و این هشدار جدی است که اگر باهمین فرمان ادامه دهیم شاید بیست سال آینده با جنگ آب در کشور و خالی شدن بسیاری از شهر ها و روستاهایمان روبرو شویم.

۳- از تاب آوری گفتیم و پایه تاب آوری هم اقتصاد است. کشوری که سابقه ی تمدنی چند هزار ساله دارد، براحتمی می تواند از میراث فرهنگی و گردشگری خود اقتصاد چند نسل فعلی و آینده ی خود را تامین کند. اینکه امروز همه ی عناصر اثرگذار در دولت و نظام علیه ی فرهنگ ملی و باستانی هستند و آن را در تقابل با فرهنگ اسلامی می دانند، تفکر اشتباه و شیوه ی غلطی است که ناشی از جهالت و تندروی های داعش گونه برخی از مسئولین در این چهار دهه است و ایران جز با تکیه بر میراث فرهنگی و گردشگری نمی تواند از این تحریم های ظالمانه استکبار و وابستگی به اقتصاد نفتی رهایی یابد. بایستی بر این فرهنگ غنی تکیه کرد. به این تخت جمشید و پاسارگاد و آثار تاریخی هزاران ساله کشور توجه کرد و از تخریب و نابودی آنها جلوگیری کرد و با برنامه ریزی درست ضمن حفاظت از این میراث گرانبها، برنامه ی گردشگری را جایگزین برنامه های اقتصاد نفتی کرد و قطعا هیچ تحریمی نمی تواند جلوی اقتصاد گردشگری را بگیرد. قطعا انتخاب مناسب وزیر میراث فرهنگی و گردشگری می تواند ایران را به مسیر درست فرهنگ و اقتصاد هدایت کرد که البته از ظاهر امر پیداست که همچنان در این موضوع دچار عقب افتادگی اندیشه و جهالت هستیم.

۴- و اما وزارت راه و شهرسازی که مهمترین دستگاه و ارگان دولتی شهرسازی است. شهرسازی باز هم بدون اقتصاد بی معنی است. شهرک های صنعتی که گرداننده ی بخشی از صنعت و اقتصاد هستند در این وزارت خانه برنامه ریزی می شوند. هر شهرک صنعتی یعنی ساخت شهری جدید و شهر جدید هم نیازمند راه و ترابری و خطوط آب و برق و انرژی و ... است. وقتی از شهرسازی صحبت می کنیم نیازمند شبکه ی بهداشت هستیم. نیازمند آشناسانی، نیازمند مخابرات و اینترنت و ... و شاید همه ی تمدن یک کشور در این وزارتخانه برنامه ریزی می شود. وقتی نقشه های تفصیلی و توسعه ای طراحی و تصویب می شوند، حتی زمین های کشاورزی و پادگان ها و ساختمان های پتروشیمی و پالایشگاه ها و سد و نیروگاه ها هم در این برنامه ها دیده می شوند و این یعنی وقتی صحبت از شهرسازی روی خط زلزله است یعنی هیچ دستگاه و وزارت خانه ای نمی تواند مستقل فعالیت کند. و در این راستا بر خلاف سایر پیشنهادات هیئت وزرا، انتخاب خانم دکتر فرزانه صادق را برای تصدی وزارت راه و شهرسازی بسیار میمون می دانم. دکتر فرزانه صادق مالوآجرد عمر خود را در وزارت راه و شهرسازی گذاشته است و تجربه ی خوبی در این وزارتخانه کسب کرده و با مشکلات و موانع ریز و درشت وزارت راه و شهرسازی آشناست. وی تحصیلات شهرسازی دارد و در این حوزه متخصص است و امیدوارم عشق به میهن هم در او جاری و ساری باشد تا برای ساخت این مرز و بوم کهن که امروز رو به ویرانی نهاده، کوشش کند. قطعاً روحیه ی مبارزه با فساد وی را فراموش نخواهیم کرد و امیدوارم در سمت وزیر راه و شهرسازی نیز باز هم این روحیه فساد ستیزی را داشته باشند.

۵- و همه چیز بر می گردد به رفتار ما با طبیعت. وقتی در حریم رودخانه ها خانه و رستوران و هتل می سازیم، انتظار سیلاب هم باید داشته باشیم. وقتی منابع آبی را به بهانه ی خودکفایی های عوام فریبانه خالی می کنیم باید منتظر فرونشست هم باشیم. وقتی سد سازی داریم و مسیر آب را منحرف می کنیم باید منتظر خشکی دریاچه ها و تالاب ها هم باشیم. جنگل های مان هکتار هکتار در حال سوختن هستند و ما هیچ برنامه ای برای مهار این بحران نداریم و گویا قصدی هم برای نجات جنگل های بلوط زاگرس و هیرکانی وجود ندارد. با طبیعت باید مهربان بود و در این چهل سال اخیر، طبیعت جز تلخی چیزی از ما ندید. وقتی جنگل هایمان می سوزد، دمای منطقه نیز عوض می شود، وقتی دمای منطقه عوض شود سیکل بارش ها تغییر می کند، وقتی سیکل بارش ها تغییر کند، بحران آب بیشتر می شود و این چرخه ی بدبختی و بحران ها تمامی نخواهد داشت. و جای شکرش باقی است که دکتر شینا انصاری رئیس جدید سازمان حفاظت محیط زیست، خود از دلسوزان محیط زیست است. خود شیفته و دلباخته ی محیط زیست زیبای ایران است و این شاید مهمترین شاخص برای انتصاب رئیس سازمان حفاظت محیط زیست باشد. امیدوارم همانطور که در فعالیت های خانم دکتر انصاری دیدیم، رشد روزافزون مدافعانه سازمان محیط زیست را شاهد باشیم.

۶- امروزه مدیریت ریسک مهمتر از مدیریت بحران است و نمی شود منتظر بروز بحران شد تا برای پاسخگویی به بحران اقدام کنیم. مدیریت ریسک مهمترین برنامه ی هردولت است تا با کاهش خطر و حذف مخاطرات و پیشگیری از وقوع بحران ها، سرمایه های ملی مان را که مهمترین آن سرمایه انسانی و هموطنان عزیز این مرز و بوم است محافظت کنیم. مدیریت ریسک نیازمند یک سازمان قدرتمند و دانش محور است. سازمان مدیریت بحران کشور امروز با این وضعیت که در پایین ترین سطح علمی و تخصصی است و انتخاب ها بیشتر سیاسی است، نمی تواند در مدیریت ریسک اقدام شایسته ای داشته باشد.

۷- و سخن آخر این است که فقط به ایران بیاندیشیم. ایرانی که امروز می توانست در قله ها باشد و از میراث فرهنگی و محیط زیست خود، اقتصادی پویا فراهم کند و فقر و بی کاری و بحران آب و ناترازی انرژی را نداشته باشد، امروز درگیر تحریم و تهدید جنگ و تورم و نابودی محیط زیست و فرونشست و خشکی دریاچه ها و تالاب هاست. کشوری که روی منابع عظیم انرژی بنا شده است امروز در ساده ترین نیاز خود یعنی تامین برق و انرژی مانده است. کشوری که سیصد روز تابش خورشیدی ولی هیچ استفاده ای از این انرژی پاک و رایگان نداشته است و امروز که گرمترین تابستان سال را در نیم قرن اخیر می گذرانیم بایستی نگران زمستانی باشیم که با کمبود گازوئیل و سوخت و گاز با سرمای سخت و خشک روبرو می شویم و این شکست بزرگی است برای شعارهای قشنگی که این چند سال از رشد و توسعه و عدالت و خدمت زدیم. و تنها علت این همه مشکلات این است که از ایران غافل ماندیم و درگیر شعارهای عوام فریبانه ی انتخاباتی و رضایت مسوولین بالاتر و اهدافی غیر از ایران شدیم و اگر به ایران بیاندیشیم، می توانیم با حفاظت از محیط زیست و پیشگیری از بحران های طبیعی و غیرطبیعی در مسیر توسعه و پیشرفت قرار بگیریم. به امید خدا

مهندس حامد حقی

مدیرمسوول و صاحب امتیاز

۳۱ مرداد ماه ۱۴۰۳

همکاران علمی و تحریریه ماهنامه شهرسازی روی خط زلزله

همکاران علمی ماهنامه:

زیر نظر شورای علمی و سردبیری

شورای علمی، دآوری و تحریریه (به ترتیب حروف الفباء):

حسن آزاده (بنیاد بین المللی امداد و نجات ایثار)

مهندس مرتضی جعفری (پژوهشکده سوانح طبیعی)

دکتر وحید حسینی جناب (بنیاد بین المللی امداد و نجات ایثار)

دکتر محمد رسولی (موسسه بین المللی بزرگمهر حکیم)

دکتر ایرج روحی (موسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران)

دکتر مهدی زارع (پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله)

دکتر مصطفی زمانیان (دانشکده عمران آب و محیط زیست دانشگاه شهید بهشتی)

دکتر عبدالرضا سروقدمقدم (پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله)

مهندس علیرضا سعیدی (گروه واکنش سریع موج پیشرو)

دکتر علی صابری ورزنه (موسسه مقاوم سازی و بهسازی لرزه ای ایران)

دکتر شهریار طاووسی (دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز)

بتسامه عابدین بروجردی (وکیل پایه یک دادگستری)

مهندس احمد غلامیان میراب (ماهنامه مهندسی حفاظت از حریق)

دکتر معصومه کمال الدینی (انجمن علمی جامعه شناسی ایران)

دکتر حافظ کیپور (دانشگاه آیدین استانبول ترکیه)

دکتر هادی لشکری (بنیاد بین المللی امداد و نجات ایثار)

دکتر ژوبین معتمد (دانشگاه پاس اسپا انگلستان)

مهندس محمد منتظری (موسسه مقاوم سازی و بهسازی لرزه ای ایران)

دکتر سید حسین مهاجری (دانشکده عمران دانشگاه خوارزمی)

حسام الدین نراقی (انجمن امداد ایرانیان)

دکتر یوسف نیک فرد (دکترای محیط زیست دانشگاه تهران)

دکتر بیژن یاور (مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران)

ماموریت:

تاب آوری در شهرسازی با تاکید بر تمدن، فرهنگ و هنر ایرانی از طریق مطالبه گری و پیگیری از مسوولین و مدیران شهری

اهداف:

- تولید دانش فنی و مهندسی کاربردی
- درس آموزی از درس آموخته ها
- ترویج و فرهنگ سازی
- اطلاع رسانی و آموزش همگانی
- مطالبه گری و پیگیری از مسوولین

محور فعالیت ها:

اطلاع رسانی و تولید اخبار در راستای هشدار و آگاهی رسانی سوانح طبیعی و انسان ساخت

ارایه گزارش های ارزیابی و فنی از حوادث و سوانح با هدف درس آموخته و بهره مندی از تجربه های حاصل شده

ارایه مقالات علمی و کاربردی

معرفی دستاوردهای علمی و فنی نوین در حوزه های تخصصی ماهنامه

معرفی استارت آپ ها ، فن آوری ها و نوآوری ها درحوزه های تخصصی ماهنامه

معرفی خبرگان و نخبگان و مدیران موفق

مطالبه گری از مسوولین و مصاحبه برای دغدغه مندی های شهری و محیط زیست و میراث فرهنگی

دعوت به همکاری:

از کلیه اعضای هیئت علمی دانشگاه ها و مراکز علمی و تحقیقاتی، مهندسين، خبرگان و متخصصین، دانشجویان و دانش پژوهان، مدیران عامل شرکت های مشاور، مجری و پیمانکار و سازمان های مسوول و کنشگران صنعت ساخت و ساز، محیط زیست و میراث فرهنگی دعوت به همکاری می نماید.

ماهنامه اختصاصی شهرسازی روی خط زلزله با یک رویکرد جدید در حوزه رسانه و مطبوعات، آمده است تا مطالبه گری را پیوست دانش فنی و مهندسی کند و با انتقاد سازنده و ارائه پیشنهادات کاربردی، ضمن رصد و بیان مشکلات، با مشارکت جامعه علمی دانشگاهی و خبرگان مهندسی و نخبگان فنی، راهکار ارائه دهد.

جوشکاری فورجینگ سر به سر میلگرد در ایران

دارای استاندارد JIS از کشور ژاپن
دارای استاندارد ملی ایران ISIRI
مورد تایید مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی
مورد تایید سازمان نظام مهندسی ساختمان
مورد تایید مرکز ملی مقاوم سازی ایران

کاهش مصرف میلگرد تا ۳۰ درصد
مقاوم سازی در برابر زلزله
کاهش تراکم میلگرد
سبک سازی ساختمان
بتن ریزی آسان تر

جوش اتصال
آموزشگاه آزاد
فنی و حرفه‌ای
تهران آموزشگاه فورجینگ سر به سر میلگرد در ایران
IRAN Gas Pressure Welding Academy

فورجینگ سازه
سازه آزمون فولاد
بزرگترین مرکز فروش لوازم فورجینگ

وزارت صنعت، معدن و تجارت
موسسه ملی تحقیقات و فناوری ایران

انجمن صنف
جوشکاران فورجینگ سر به سر
میلگرد استان تهران

سازه آزمون فولاد
Structure Test Steel
"بنیانگذار جوشکاری فورجینگ در ایران"

شرکت مهندسی سازه آزمون فولاد - بنیانگذار جوشکاری فورجینگ سر به سر میلگرد در ایران
تهران ، زعفرانیه ، آصف ، پلاک ۶۷ - ۰۲۱۲۲۰۲۴۶۶۰ ، ۰۹۱۲۴۴۴۳۵۹۹

که رحمتگر و مهربان خلق راست

که هرگز ندارد نیازی به کس (۲)

ندارد شریکی خدا هیچ گاه (۲)

ترجمه منظوم سوره حمد، امید مجید

سر آغاز گفتار نام خداست

بگو او خدای است یکتا و بس (۱)

نژاده نه زاییده شد آن اله (۲)

مرد بناهای ماندگار

خالق بنای آرامگاه حکیم فردوسی، نادرشاه بزرگ، خیام، ابوعلی سینا و

کمال الملک

هوشنگ سیحون

۳۱ مرداد ۱۲۹۹ - ۵ خرداد ۱۳۹۳

رئیس پردیس هنرهای زیبای دانشگاه تهران بود، در ۳۱ مرداد ۱۲۹۹ به دنیا آمد و در دوری از وطن در خرداد ۱۳۹۳ خورشیدی چشم از جهان گشود. او بزرگترین معمار معاصر ایرانی است که با عشقش به ایران، از خود یادگارها گذاشت. او مرد بناهای ماندگار، هوشنگ سیحون است.

نخستین اثر معماری هوشنگ سیحون طراحی بنای ابوعلی سینا پزشک معروف ایرانی است که در مسابقاتی که توسط انجمن آثار ملی برگزار شد، به عنوان اثر برتر پذیرفته گردید. سیحون این بنا را بر اساس پایان نامه دکترای خود در پاریس طراحی و ارسال کرد. به مدت دو دهه به عنوان رئیس دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران و دانشیار دانشگاه تا قبل از انقلاب اسلامی فعالیت داشت و بعد از انقلاب به ونکوور کانادا رفت.

آرامگاه حکیم خیام نیشابوری ریاضی دان، منجم، شاعر و فیلسوف ایران

وقتی انجمن آثار ملی از بنای آرامگاه خیام ابراز نارضایتی کرد، هوشنگ سیحون با پیشنهاد طرحی جدید در سال ۱۳۳۷ بنای جدید را برای حکیم خیام نیشابوری بنا معماری کرد.

پدربزرگ مادری او میرزا عبدالله فراهانی از پیشگامان موسیقی سنتی و معروف به پدر موسیقی سنتی ایرانی بود. مادر وی، مولود خانم، از نوازندگان تار و سه تار و نیز دایی او احمد عبادی استاد بزرگ سه تار بود. او پس از پایان تحصیل معماری در دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران در سال ۱۳۲۳، به دعوت آندره گدار (رئیس اداره باستان شناسی وقت ایران) برای ادامه تحصیل راهی پاریس شد. سیحون در طول سال‌های فعالیت خود عضو شورای ملی باستان شناسی، شورای عالی شهرسازی، شورای مرکزی تمام دانشگاه‌های ایران و کمیته بین‌المللی ایکوموس وابسته به یونسکو پیش از انقلاب ۱۳۵۷ بوده و به مدت ۱۵ سال مسوولیت بازسازی بناهای تاریخی ایران را برعهده داشته‌است.

سیحون علاوه بر معماری بناهای معروفی چون آرامگاه فردوسی و پورسینا و خیام و کمال الملک، بیش از ده آرامگاه دیگر و چندین و چند ساختمان دولتی و فرهنگی همچون ساختمان مرکزی بانک سپه، ساختمان سازمان نقشه برداری کشور، ساختمان کارخانه کانادا درای یا

زمزم فعلی، سینما آسیا، سینما سانتال و بیش از ۱۵۰ ساختمان مسکونی را در کارنامه معماری خود قرار داده است. او در سبک معماری خود بیش از هر چیز منطق را در نظر می‌گرفت، زیرا عقیده داشت هیچ‌گاه هیچ چیز نباید بی منطق در معماری به کار برود. حتی کوچک‌ترین خط و کم‌ترین نقطه باید دلیل و معنی مخصوص به خود داشته باشند. او به تناسب اجزای طراحی و سادگی آن اهمیت زیادی می‌داد، زیرا حجم‌ها و تناسبات وقتی زیبا نباشند عوامل تزئینی، تأثیری در زیبایی آن نخواهند داشت. طراحی‌های سیحون از کاربری تبعیت می‌کردند.

او از طرح‌های بی‌معنی و بی‌معز بیزار بود و عقیده داشت که حقیقت باید بی‌پرده در معماری خودنمایی کند. حتی اگر زنده باشد؛ زیرا حقیقت همیشه زیبایی و لطف مخصوص به خود را خواهد داشت. او همچنین معتقد است اصطلاح معماری اسلامی اصطلاحی نادرست است و در واقع آنچه به نام معماری اسلامی شناخته می‌شود، همان معماری و فنون معماری دوره ساسانیان ایران است. پیکر وی در تابوتی پوشیده در پرچم شیر و خورشید ایران و درفش کاویانی با مشتی از خاک ایران در آرامگاه موقتی در گورستان «فارست لان مموریال پارک» لس آنجلس به خاک سپرده شد. افسوس که ایران امروز از هوشنگ سیحون ها عاری است و این بزرگترین مشکل نیم قرن اخیر است که کشور فاقد آثار معماری ارزشمند شده است.

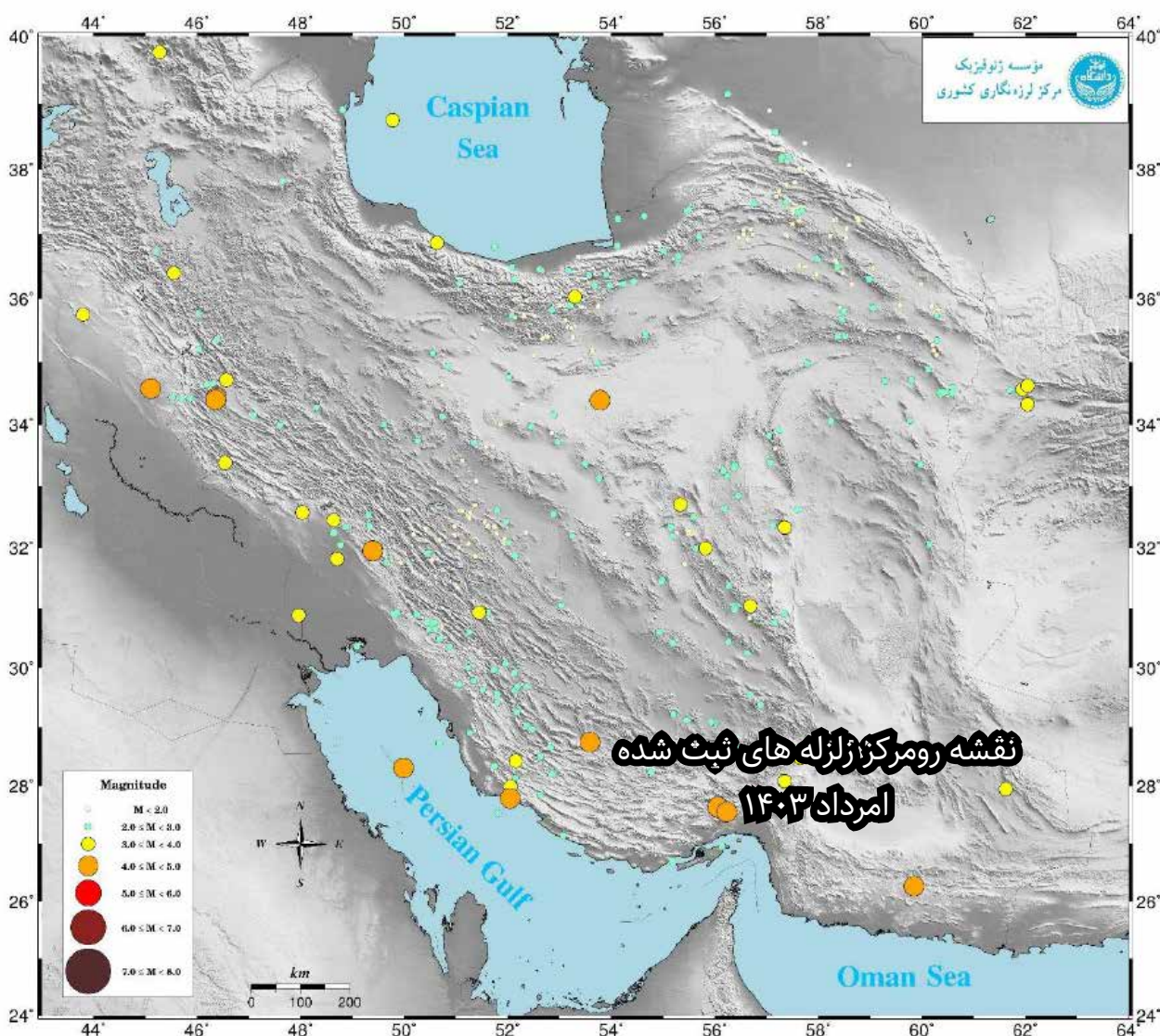

با سپاس فراوان از جناب آقای دکتر ایرج روحی، رئیس محترم پایگاه اطلاعات لرزه ای کشور

گزارش زمین لرزه های ایران در امرداد ماه ۱۴۰۳

شبکه های لرزه نگاری مرکز لرزه نگاری کشوری مؤسسه ژئوفیزیک در امرداد ماه ۱۴۰۳، تعداد ۴۱۹ زمین لرزه را در کشور و نواحی همجوار ثبت و تعیین محل کرده اند.

در مقایسه وضعیت آماری زمین لرزه های ثبت شده در تیر ماه ۱۴۰۳ نسبت به کل ۱۲ ماه گذشته منتهی به اول امرداد ماه سال ۱۴۰۳ به طور کلی بیانگر شرایط عادی در روند آماری زمین لرزه های ثبت شده در این ماه بوده است. زمین لرزه های ثبت شده در تیرماه ، ۶/۶۱ درصد زمین لرزه های ثبت شده در کل ۱۲ ماه منتهی به اول امرداد ماه ۱۴۰۳ را شامل می شود. لازم به ذکر است، در جدول آماری ۱۲ ماهه تعداد زیادی از زمین لرزه های ثبت شده (۱۰۱۰ زمین لرزه) مربوط به نواحی مجاور ایران بوده است. بزرگترین این زمین لرزه ها در داخل کشور ، زمین لرزه با بزرگی ۴/۸ مورخ ۱۴۰۳/۵/۵ منطقه گهواره استان کرمانشاه بود. علاوه بر

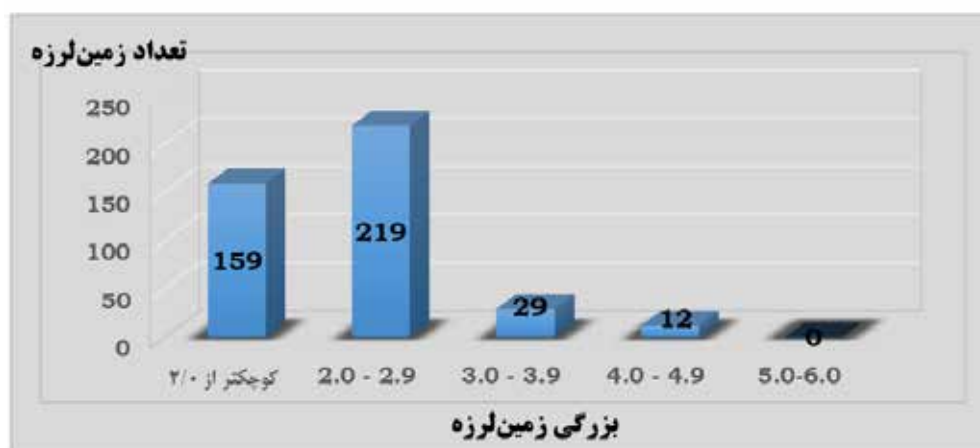

این زمین لرزه ، زمین لرزه مورخ ۱۴۰۳/۵/۴ با بزرگی ۴/۶ قلعه قاضی استان هرمزگان و زمین لرزه مورخ ۱۴۰۳/۵/۸ با بزرگی ۴/۷ منطقه بنت استان سیستان و بلوچستان نیز قابل ذکر است. زمین لرزه های ثبت شده بزرگتر و مساوی ۴/۵ در ایران و نواحی همجوار آن در امرداد ماه ۱۴۰۳ به تعداد ۴ زمین لرزه از ۴۱۹ زمین لرزه ثبت شده است که در جدول زیر آورده شده است:

تاریخ شمسی	تاریخ میلادی	طول جغرافیایی	عرض جغرافیایی	بزرگی	شهر/منطقه	استان/کشور
۱۴۰۳/۰۵/۰۱	۲۰۲۴/۰۷/۲۲	۴۶/۳۷۰	۴۱/۲۶۶	۴/۵	---	کشور آذربایجان
۱۴۰۳/۰۵/۰۴	۲۰۲۴/۰۷/۲۵	۵۶/۲۳۱	۲۷/۵۵۲	۴/۶	قلعه قاضی	هرمزگان
۱۴۰۳/۰۵/۰۵	۲۰۲۴/۰۷/۲۵	۴۶/۳۵۸	۳۴/۳۹۳	۴/۸	گهواره	کرمانشاه
۱۴۰۳/۰۵/۰۸	۲۰۲۴/۰۷/۲۹	۵۹/۸۵۳	۲۶/۲۶۶	۴/۷	بنت	سیستان و بلوچستان

محدوده بزرگی	تعداد زمین لرزه ها
$M < 2$	۱۵۹
$2 \leq M < 3$	۲۱۹
$3 \leq M < 4$	۲۹
$4 \leq M < 5$	۱۲
$5 \leq M < 6$	۰
مجموع	۴۱۹

**آمار زلزله های ثبت شده
امرداد ۱۴۰۳**

در طی ۱۲ ماه گذشته منتهی به اول شهریور سال ۱۴۰۳ تعداد ۷۰۵۶ زمین لرزه توسط مرکز لرزه نگاری کشوری در ایران و نواحی مجاور ثبت و تعیین مکان شده است.

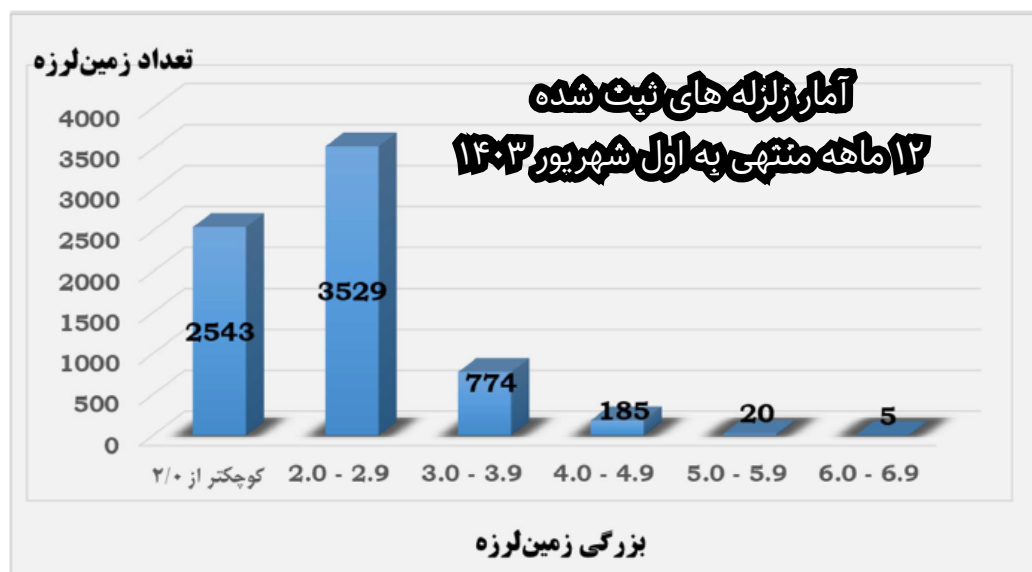
بزرگترین این زمین لرزه ها در تاریخ ۱۴۰۲/۰۷/۱۵ با بزرگی ۶/۵ در زنده جان افغانستان و بر روی گسل هرات رخ داده است. زمین لرزه های ثبت شده بزرگتر و مساوی ۵.۵ در سطح کشور و نواحی همجوار آن در طی ۱۲ ماه گذشته منتهی به اول شهریور سال ۱۴۰۳ به تعداد ۱۰ زمین لرزه از ۷۰۵۶ زمین لرزه ثبت شده در جدول مربوطه آورده شده است.

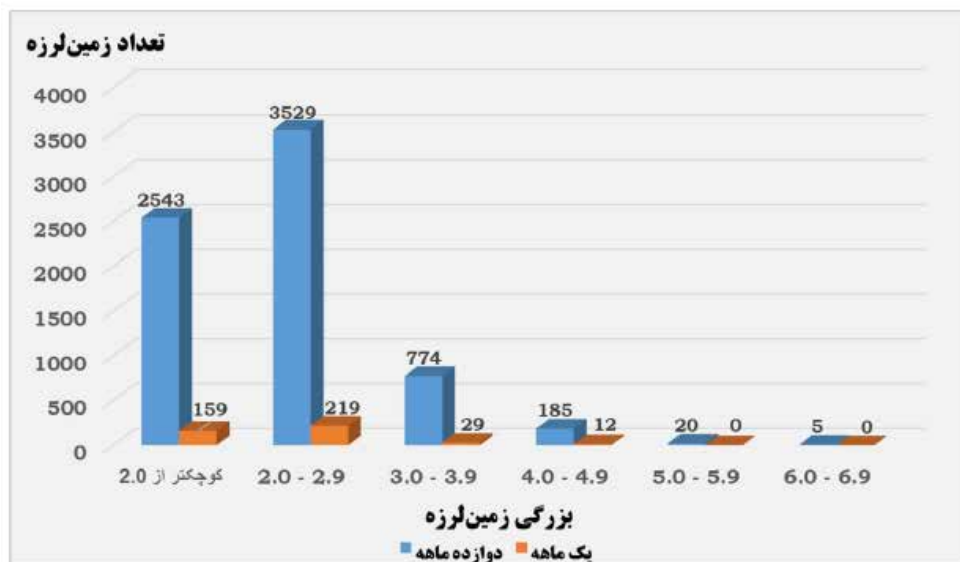
در مقایسه وضعیت آماری زمین لرزه های ثبت شده در امرداد ماه ۱۴۰۳ نسبت به کل ۱۲ ماه گذشته منتهی به اول شهریور ماه سال ۱۴۰۳ به طور کلی بیانگر شرایط عادی در روند آماری زمین لرزه های ثبت شده در این ماه بوده است. زمین لرزه های ثبت شده در مرداد ماه ۵/۵۴ درصد زمین لرزه های ثبت شده در کل ۱۲ ماه منتهی به اول شهریور ۱۴۰۳ را شامل میشود لازم به ذکر است در جدول آماری ۱۲ ماهه تعداد زیادی از زمین لرزه های ثبت شده (۱۰۰۷) زمین لرزه مربوط به نواحی مجاور ایران بوده است.

ردیف	تاریخ شمسی	تاریخ میلادی	طول جغرافیایی	عرض جغرافیایی	بزرگی	شهر	استان/کشور
۱	۱۴۰۲/۰۷/۱۵	۲۰۲۳/۱۰/۰۷	۶۱/۹۲۵	۳۴/۶۷۰	۶/۳	قره باغ	افغانستان
۲	۱۴۰۲/۰۷/۱۵	۲۰۲۳/۱۰/۰۷	۶۱/۹۳۷	۳۴/۶۷۸	۵/۷	قره باغ	افغانستان
۳	۱۴۰۲/۰۷/۱۵	۲۰۲۳/۱۰/۰۷	۶۱/۶۵۵	۳۴/۵۹۲	۶/۵	زنده جان	افغانستان
۴	۱۴۰۲/۰۷/۱۵	۲۰۲۳/۱۰/۰۷	۶۱/۹۲۳	۳۴/۶۲۳	۶/۳	زنده جان	افغانستان
۵	۱۴۰۲/۰۷/۱۹	۲۰۲۳/۱۰/۱۱	۶۲/۰۱۸	۳۴/۵۹۲	۶/۴	هرات	افغانستان
۶	۱۴۰۲/۰۷/۲۳	۲۰۲۳/۱۰/۱۵	۶۲/۰۵۳	۳۴/۶۲۲	۶/۴	هرات	افغانستان
۷	۱۴۰۲/۰۷/۲۳	۲۰۲۳/۱۰/۱۵	۶۲/۰۲۵	۳۴/۶۳۶	۵/۶	هرات	افغانستان
۸	۱۴۰۲/۰۷/۲۵	۲۰۲۳/۱۰/۱۷	۵۶/۲۱۱	۲۷/۵۸۳	۵/۶	فین	هرمزگان
۹	۱۴۰۲/۰۷/۲۵	۲۰۲۳/۱۰/۱۷	۵۶/۱۵۵	۲۷/۵۹۹	۵/۵	فین	هرمزگان
۱۰	۱۴۰۲/۱۲/۱۵	۲۰۲۴/۰۳/۰۵	۵۹/۳۹۴	۲۶/۸۸۸	۵/۶	فنونج	سیستان و بلوچستان

تعداد زمین لرزه ها	محدوده بزرگی
۲۵۴۳	$M < 2$
۳۵۲۹	$2 \leq M < 3$
۷۷۴	$3 \leq M < 4$
۱۸۵	$4 \leq M < 5$
۲۰	$5 \leq M < 6$
۵	$6 \leq M < 7$
۷۰۵۶	مجموع

در مقایسه تعداد زمین لرزه های ثبت شده نسبت به بزرگی آن ها در امرداد ماه ۱۴۰۳ مشاهده می شود که تعداد خرده لرزه ها و زمین لرزه های کوچک ثبت شده در این ماه نسبت به سایر زمین لرزه های متوسط ثبت شده، بیشترین آمار را به خود اختصاص داده است که این مسئله به دو علت است. اولاً وضعیت فعالیت ایستگاه های لرزه نگاری کشور نسبت به گذشته بهتر بوده و ثانیاً فعالیت لرزه ای گسلها در شرایط عادی در سطح برخی از مناطق کشور مثل استان های کرمانشاه، هرمزگان و سیستان و بلوچستان بیشتر بوده است.

در استان ها و مناطقی از کشور که در امرداد ماه ۱۴۰۳ و نیز در طی ۱۲ ماهه گذشته منتهی به اول شهریور ۱۴۰۳ کمترین میزان ثبت زمین لرزه را به خود اختصاص داده است دلیلی بر عدم لرزه خیزی این مناطق نبوده است و این مسئله میتواند به دو دلیل باشد یا اینکه پوشش ایستگاهی جهت ثبت زمین لرزه بخصوص خرد لرزه ها، در مناطق مختلف این استانها مناسب و کافی نبوده و یا اینکه در این مقطع زمانی فعالیت لرزه ای گسلها در این مناطق کمتر بوده است. لذا وقوع زمین لرزه های کوچک متوسط و بزرگ در این مناطق و سایر مناطق کشور در آینده با توجه به لرزه خیزی بالای کشور دور از انتظار نیست.

جمع بندی و نتیجه گیری:

۱- با توجه به پتانسیل بالای لرزه خیزی ایران، زمین لرزه های ثبت شده در مناطق مختلف کشور فعالیت لرزه ای گسلها، وقوع زمین لرزه هایی با بزرگی متوسط و نسبتاً شدید در مناطق مختلف کشور بخصوص مناطق شرقی، شمال شرقی شمال، غربی، شمال، غرب، جنوب جنوب غرب جنوب شرق و مناطق مرکزی ایران در آینده دور از انتظار نیست.

این که چه زمانی با چه بزرگی و در کدام محل زمین لرزه هایی با بزرگی متوسط و یا نسبتاً شدید در آینده رخ خواهد داد، مشخص نیست. ولی با ثبت مناسب زمین لرزه ها و بررسی روند آنها در مناطق مختلف کشور و رصد مرتب و منظم فعالیت لرزه ای گسلها که نیازمند یک کار پژوهشی به صورت محلی در نقاط مختلف کشور است، می توان مناطق با پتانسیل بالای لرزه ای را بهتر و مناسبتر شناخت و وضعیت آنها را دقیقتر مشخص نمود.

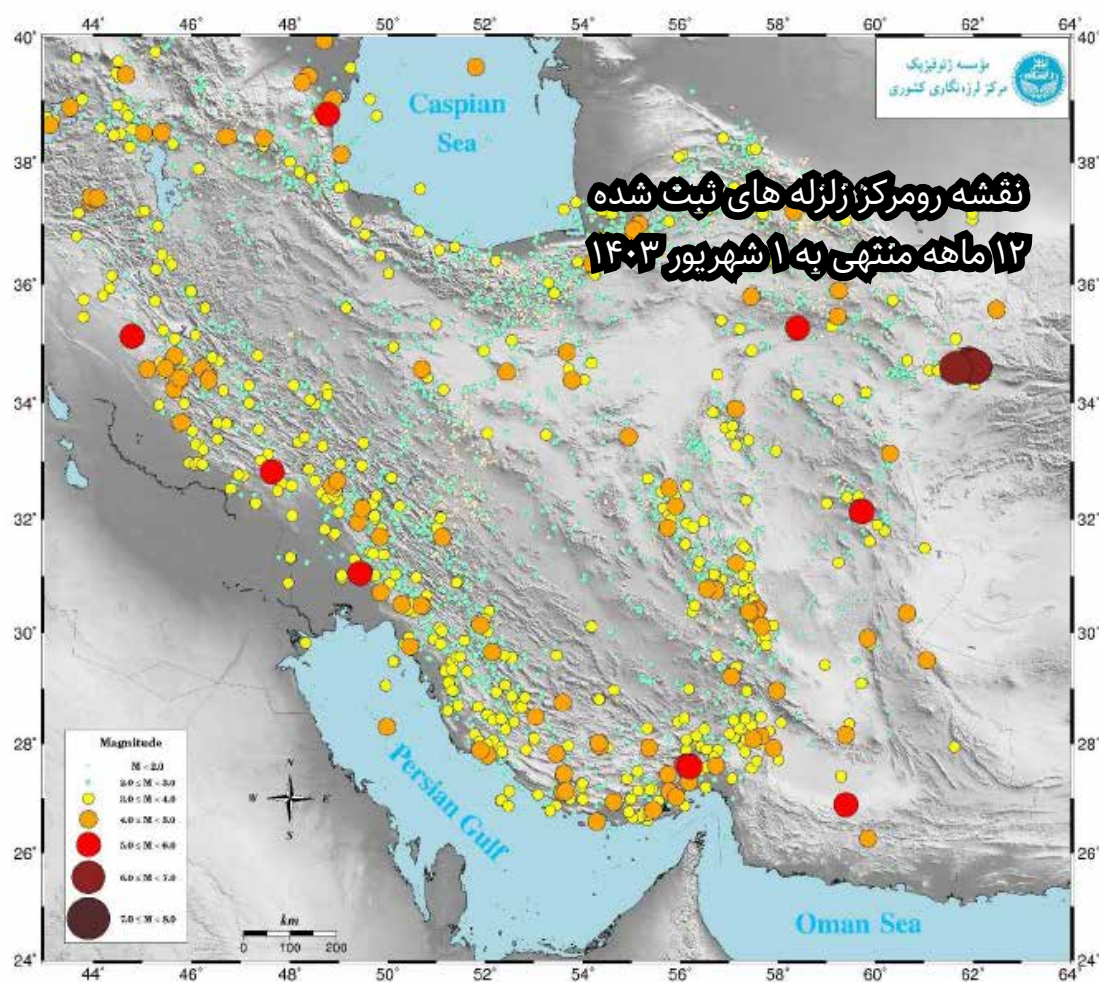
۲- وقوع خرد لرزه ها در مناطق مختلف با توجه به پتانسیل بالای لرزه خیزی کشور امری طبیعی بوده که در شرایط خاص وقوع چند خرد لرزه پیاپی در یک منطقه نشانگر خوبی برای رصد بهتر و مطلوبتر فعالیت لرزه ای گسل ها خواهد بود لذا ثبت مناسب خرد لرزه ها در مناطق مختلف کشور و بررسی روند آنها در یک منطقه میتواند کمک بزرگی برای پیش آگاهی و به عنوان یک پیش نشانگر در خصوص احتمال وقوع زمین لرزه هایی با بزرگی متوسط و یا نسبتاً شدید باشد لذا نباید از وقوع خرد لرزه ها بخصوص چند خرد لرزه پیاپی در برخی مناطق کشور به راحتی عبور کرد بلکه با رصد مناسب و ثبت مرتب خرد لرزه ها میتوان آمادگی و پیش آگاهی برای اقدام به موقع و مناسب را تقویت نمود.

لازمه تحقق ثبت مناسب خرد لرزه ها در مناطق مختلف کشور توسعه ایستگاه های لرزه نگاری به صورت محلی (استانی، شهرستانی) در تمامی مناطق کشور با اولویت مناطق با خطر پذیری بالای لرزه ای است، که ضمن حفظ و ارتقاء وضع موجود هم اکنون در قالب برنامه توسعه استانی ایستگاه های لرزه نگاری در دستور کار مرکز لرزه نگاری کشوری موسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران قرار دارد.

۳- علاوه بر پایش مداوم زمین لرزه های رخ داده در سطح کشور توسط مرکز لرزه نگاری کشوری موسسه ژئوفیزیک و اطلاع رسانی مناسب و به موقع آن به مراجع ذیربط و آحاد مردم، بی شک مجهز نمودن مجموعه مدیریت بحران در سراسر کشور به "سامانه برخط اطلاع رسانی زمین لرزه موسسه ژئوفیزیک"، نقش موثری در بهبود فرایند و سرعت اطلاع رسانی و اقدامات مورد نیاز از سوی مدیریت بحران استان ها خواهد داشت که اجرایی شدن این مهم علاوه بر اقدامات گذشته در برخی استانها، در دستور کار موسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران در طول سال ۱۴۰۳ برای تمامی استان های کشور قرار دارد.

۴- در سالهای اخیر علی رغم حمایت وزارت محترم کشور (سازمان مدیریت بحران کشور)، سازمان محترم برنامه و بودجه کشور و برخی استانداری ها در جهت حفظ و نگهداری وضع موجود و توسعه ایستگاه های لرزه نگاری تحت پوشش موسسه ژئوفیزیک به علت محدودیت و ناچیز بودن منابع مالی علی رغم اقدامات بسیار موثر نسبت به گذشته و بهبود وضعیت کشور نسبت به قبل، با توجه به تهیه برنامه توسعه ایستگاه های لرزه نگاری در سطح ملی و استانی توسط موسسه ژئوفیزیک، روند توسعه ایستگاه های لرزه نگاری در سطح کشور کند و ناچیز بوده که امیدواریم با حمایت بیشتر مجموعه دولت محترم در سطح ملی مجلس محترم شورای اسلامی و استانداری های محترم سراسر کشور این مهم که نقش موثری در هوشمندسازی مدیریت بحران زلزله دارد، در آینده بهتر و سریعتر محقق گردد.

به بهانه هفدهم امرداد ماه، روز خبرنگار

هزینه تخلف را بالا ببریم

روز خبرنگار را در زمانی گرامی می داریم که بسیاری از خبرنگاران کشور به دلیل انتشار اخبار و پیگیری عدالت در زندان به سر می برند. از هم مسلک خودمان یاشار سلطانی شروع کنیم که با افشای فسادهای شهرداری تهران در دوران انتخابات چهاردهمین دوره ریاست جمهوری اسلامی، هم اکنون در زندان است. او به دلیل انتشار خبر سواستفاده شهرداری تهران از پارک جنگلی لویزان در مراسم عروسی فرزند دکتر قالیباف، با شکایت شاکی خصوصی دستگیر گردید. وی همچنین منتشر کننده اسناد باغ ازگل و جریان زمین خواری مربوط به حوزه علمیه امام خمینی است و با پیگیری های یاشار سلطانی است که موضوع توسط قوه قضاییه در مسیر قضایی قرار گرفت. او هدف خود را از تاسیس سایت معماری نیوز اینگونه بیان کرده است: ((یک هدف بیشتر نداشتیم و آن هم این که هزینه تخلف را بالا ببریم.))

وحید اشتری دیگر فعال رسانه ای است که به اتهام گزارش های مربوط به سیسمونی گیت هم اکنون در زندان است. در جریان انتخابات چهاردهم، پور محمدی به قالیباف گفت: ((یکی از ارکان شفاف سازی آزادی تبادل اطلاعات است. کارگزار، فعال و میدان دار این شفافیت رسانه ها و خبرنگاران است. اگر می خواهیم مدعی مبارزه با فساد باشیم، باید شفاف عمل کنیم و به مردم گزارش دهیم و گزارشگران را احترام بگذاریم و آزادی بدهیم.))

و اینکه امروز ۱۷ امرداد ماه روز گرامیداشت خبرنگار نامیده می شود شاید زمانی اهمیت یابد که هیچ خبرنگاری در بند نباشد و هیچ خبرنگاری برای نوشتن خبرهای سفارشی، اجیر نشود و خبرنگاران آزاد برای مطالبه گری و پیشگیری از فساد در هر سازمانی با اقتدار سربلند کنند. یادمان نمی رود که چه اتفاق هایی توسط خبرنگاران منتشر شد که اگر رسانه ها آن را پوشش نمی دادند، چه بلایی سر این کشور می آمد. اگر امروز جنگلی باقی مانده است، اگر امروز هنوز بخشی از میراث فرهنگی این کشور سالم است، اگر امروز فعالان اجتماعی و فرهنگی و زیست محیطی برای نجات ایران از هر فعالیتی دریغ نمی کنند، به واسطه ی وجود خبرنگاران آزاد و خبرنگاران مستقل و البته ایران دوستی است که با انتشار اخبار درست و به موقع برای نجات میهن گام برداشتند.

امروز را به بهانه ی شهادت خبرنگار صارمی که در افغانستان توسط طالبان به شهادت رسید، روز خبرنگار نامیدند. صحبت از طالبانی است که امروز حیات سیستان و بلوچستان و رودهایش به دست طالبان است و متأسفانه دیپلماسی بین المللی هنوز نتوانسته حقایق ایران را از این جنبش اصیل منطق بازگیرد و این یعنی امروز بیش از گذشته ما نیاز به خبرنگاران مستقل و آزادی داریم که بدون درنظر گرفتن روابط سیاسی جمهور اسلامی و طالبان، پیگیر حقایق سیستان باشند.

این وطن امروز نیاز به مطالبه گری دارد. وقتی رئیس جمهور دولت چهاردهم قول و وعده ای داده است بایستی من و شما پیگیری کنیم و مطالبه گری کنیم و او را یاری دهیم و یکی از مهمترین خواسته های ما آزادی خبرنگاران ماست. روز خبرنگار مبارک.

علیرضا زاکانی، شهردار بی علاقه به درخت چنار

هنوز موضوع پارک قیطریه و قطع درختان بخشی از پارک برای ساخت مسجد به سرانجام نرسیده است که موضوع قطع درختان دانشگاه تهران برای ساخت فروشگاه زنجیره ای هم به این دغدغه های فعالان محیط زیست شهر تهران اضافه شد. در شهری که کمبود فضای سبز شهری دارد و از آلودگی هوا رنج می برد، مسوولان هر روز به دنبال قطع درختان و کاهش فضای سبز شهری هستند تا به مردم ثابت کنند که

آنچه که دغدغه ی مردم است، دغدغه مسوولان نیست.

سرانه ی فضای سبز شهری در دنیا به ازای هر نفر ۲۵ مترمربع در نظر گرفته شده است و این سرانه متأسفانه در تهران ۱۶ مترمربع می باشد و علاوه بر این به دلیل آنچه که امروز ناترازی انرژی نامیده می شود، قطعی برق سبب گردیده که استفاده از مازوت به عنوان سوخت در کارخانجات و صنایع مختلف مورد بهره برداری قرار گیرد که این سوخت اگرچه چرخه صنعت را می گرداند اما آلودگی هوا را برای شهروندان نتیجه دارد.

و اما دانشگاه تهران! دانشگاهی که به عنوان دانشگاه مادر برای ایران مطرح است و دانشگاهی است که سرنوشت ایران معاصر را

در تاریخ ۲۳ مرداد ماه دو اصله درخت چنار مقابل هتل اسپیناس در بلوار کشاورز قطع گردیدند که به گفته ی شهروندان تهرانی هدف دیده شدن هتل اسپیناس است و گویا مجوز قطع این دو درخت در سال ۱۴۰۰ صادر و میزان خسارت تعیین شده نیز دریافت شده است. اینکه شهرداری تهران به کدام مجوزی حق دارد که درختان شهر تهران را با دریافت مبلغی خسارت قطع کند جای پرسشی است که هیچ یک از مسوولین شهرداری تهران و شورای شهر تهران تاکنون به آن پاسخ نداده اند. دقیقاً مثل پرداخت جرایمی که در کمیسیون های ماده ۵ و ماده ۱۰۰ انجام می گیرد و جان شهروندان تهرانی با ساخت و سازهای غیر مجاز و

رقم می زند. حالا در دانشگاه مادر، قرار است یک اقدام ضد زیست محیطی صورت گیرد و در شهری که از کمبود فضای سبز رنج می برد، اقدام به ساخت فروشگاه زنجیره ای می کنند. در خبری دیگر که روز ۲۴ مردادماه از رسانه ها منتشر شد، قرار است ۱۷۹ اصله درخت کهنسال خیابان ولیعصر قطع شوند. این را معاون خدمات شهری شهرداری منطقه ۱ عنوان کرده است و اعلام داشته این درختان به دلیل اینکه در مسیر خشک شدن و ایجاد خطر سقوط هستند قطع می گردند و این توجیه در حالی است که شهروندان تهرانی از قطع درختان تنومند و استوار خبر می دهند.

تراکم های بیش از انتظار مدیریت شهری، به خاطر دریافت خسارت، نادیده انگاشته می شود که البته شهرداری تهران هم می داند در فردایی که زلزله ی فرضی تهران رخ دهد، هیچ ارگانی به دنبال مقصر شناخته شدن شهرداری تهران نیست و چه بهتر که امروز که عهده دار شهرداری تهران هستند با فروش درختان صد ساله تهران و تراکم های اضافی درآمدهای شهرداری را افزایش داده تا مدیران ارشد شهرداری از حقوق و مزایای بهتری برخوردار باشند. قطع درختان به منظور ساخت و ساز یا پاکسازی نمای بصری ساختمان های نوساز، مجتمع های تجاری و مغازه ها رویه ای است که به گفته فعالان محیط زیست در دو سال گذشته یعنی در دوران شهرداری جناب آقای زاکانی شدت گرفته است البته شهرداری هم خوب می داند که در ازای قطع درختان درآمد کافی در اختیار دارد تا در صورت نیاز با خرید خبرنگاران خبرنگار، با توجیه اینکه این درختان در مسیر خشک شدن بودند و برای شهروندان خطر آفرین است، خود را توجیه کنند و البته شهروندان تهرانی هم جز اینکه در فضای مجازی اعتراض کنند هیچ راه دیگری ندارند و قطع با دلالی که شهرداری مثلا به عنوان مسوول مدیریت شهری ارائه می کند، نمی توان از مقام های نظارتی انتظار کمک برای جلوگیری از قطع درختان را داشت.

۶ خرداد نیز خبر قطع هشت اصله درخت کهنسال خیابان عمار در منطقه نیاوران منتشر شد که به گفته شهروندان تهرانی، دلیل آن ساخت برج در محل و تلاش برای حذف درختان به قصد نمایان شدن نما بود؛ اما آنچه در کنار قطع درختان خیابان ولی عصر خبرساز شد، انتشار خبر قطع ۵۰ درخت بوستان کوهپایه در منطقه ۱ تهران با حکم قضایی بود. تصاویر قطع درختان این بوستان روز ۲۱ مرداد منتشر شد. شهرداری منطقه ۱ ادعا می کند مالک با حکم قضایی برای قطع درختان اقدام کرده است و ماموران شهرداری امکان ممانعت نداشتند. حال بایستی گفت متأسفانه اکثر مسوولین کشور فاقد سواد زیست محیطی هستند و هیچ درکی از محیط

زیست و آنچه ما دغدغه داریم ندارند.

دادستانی قطعاً نمی داند که قطع ۵۰ اصله درخت کهنسال یعنی آلودگی بیشتر هوا، یعنی تغییر دمای هوا در یک محله ی تهران، یعنی مصرف برق بیشتر برای کاهش گرما، یعنی حذف بخشی از نیاز یک محله و شاید این ها در یک هفته و یک ماه قابل ارزیابی نباشد اما در یک سال و دو سال آینده تبعات آن را به وضوح می توان دید.

مهدی عباسی، عضو شورای شهر تهران، یکشنبه ۲۲ مرداد در جلسه این شورا، به قطع درختان بوستان کوهپایه معترض شد و گفت: «مگر می شود در روز روشن با بولدوزر درختان را از جا بکنند و بگویند به جای آن نهال می کاریم. اساساً مگر نهال جبران درخت را می کند؟» حالا واقعاً نمی دانیم که این عضو شورای شهر بر اساس آگاهی این سخنان را زده است یا برای مثلاً دلجویی فعالان محیط زیستی و شهروندان محلی تهران که اگر بر اساس آگاهی و سواد زیست محیطی باشد قطعاً با پیگیری و مکاتبات جدی با دادستانی و نهادهای نظارتی جلوی این اقدامات مشابه را در آینده خواهد گرفت.

از سوی دیگر فعالان میراث فرهنگی بر این باورند ماجرا فقط به قطع درختان تهران محدود نمی شود و شهرداری تهران در دوران ریاست علیرضا زاکانی بر پاک کردن حافظه شهر از طریق تخریب میراث تاریخی تهران اصرار می ورزد. قطعاً درختان چنار خیابان ولیعصر یادآوری تاریخ رشد و توسعه کلانشهر تهران در دوران پهلوی است و شاید زاکانی با حذف درختان چنار می خواهد مبدا تاریخ تهران را تغییر دهد. از طرفی موحد مدیر موزه مدرس در فروردین ماه سال جاری از عدم علاقه شهرداری تهران به توجه به بافت تاریخی تهران صحبت می کند و برای مثال از توقف پروژه ۱۵ ساله احیای میدان توپخانه در دوره شهرداری زاکانی خبر می دهد و می گوید: «ساخت ساختمان بلدیّه ادامه پیدا نکرد و سنگفرش ها با آسفالت جایگزین شدند؛ چرا که مدیران جدید با حوزه های گردشگری و بافت تاریخی نا آشنا هستند.» و البته وحیدرضا شهاب موحد خوب می داند که مدیران جدید زاکانی نه تنها با حوزه های گردشگری و بافت تاریخی نا آشنا هستند بلکه ظاهراً دشمنی هم دارند.

روزنامه اعتماد نیز روز سه شنبه ۲۴ مرداد در گزارشی به تشدید تخریب بناهای ثبت شده در تهران پرداخت و به نقل از کارشناسان یادآور شد این آثار که بخشی از هویت شهر به شمار می روند، به دلیل نبود رسیدگی و غفلت مدیران شهری و میراث فرهنگی نیمه مخروبه شده و پاتوق معتادان اند.

فعالان میراث فرهنگی و علاقه مندان به تاریخ تهران معتقدند آنچه بر نگرانی آن ها افزوده، نوع نگاه زاکانی به عنوان شهردار به تاریخ این شهر است. شهردار تهران اردیبهشت ۱۴۰۲ با رد هویت تاریخی پایتخت به صراحت گفته بود: «تهران جز پایتخت بودن هویت دیگری ندارد.»

این نگرش علیرضا زاکانی به هویت تاریخی و فرهنگی شهر تهران طی دو سال گذشته به روشنی در عملکرد مدیران شهری مشهود بوده است و به نظر می رسد به سرعت در حال تخریب تاریخ و هویت شهرند.

بازسازی بنای تاریخی ارگ بم

هدف از این پژوهش، بررسی و پیشنهاد یک روش مرمت همدلانه با تقویت لرزه‌ای قابل قبول و با کمترین تغییر ممکن در ساختار اصلی برای نگهداری بلندمدت بافت تاریخی ارگ بم است. در هر برنامه بازسازی، توجه به تدابیر سازه‌ای موقت لازم برای ایمنی افرادی که در محل کار می‌کنند، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

در ۲۶ دسامبر ۲۰۰۳، زلزله‌ای با بزرگی ۶٫۵ ریشتر و شدت حداکثری ۹ EMS باعث تخریب تقریباً کامل شهر باستانی بم و منطقه اطراف باراوات شد که حدود ۸۰۰ کیلومتر در جنوب شرقی تهران قرار دارد. گسل‌های ایجاد کننده زلزله‌ها در شعاع ۲۵۰ کیلومتری بم در حداقل ۲۵ سال گذشته فعال بوده‌اند و این روند ممکن است در آینده نیز ادامه یابد. زلزله‌های ثبت شده در این دوره عبارتند از: زلزله‌ای با بزرگی ۶٫۴ ریشتر در ۲۲ فوریه ۲۰۰۵، که منجر به مرگ ۶۰۰ نفر شد؛ زلزله‌های ۱۱ ژوئن و ۲۸ ژوئیه ۱۹۸۱ با بزرگی‌های ۶٫۶ و ۷٫۳ ریشتر، که منجر به مرگ ۳۰۰۰ و ۱۵۰۰ نفر شد. از جمعیت ۱۸۰,۰۰۰ نفری، گزارش رسمی دولت در ۲۹ دسامبر ۲۰۰۴ اعلام کرد که بیش از ۳۰,۰۰۰ نفر کشته و ۵۰,۰۰۰ نفر زخمی شده‌اند. حدود ۱۸,۰۰۰ خانه و صدها کسب و کار به طور غیر قابل تعمیر آسیب دیده‌اند که خسارت آن حدود ۱۰ میلیارد دلار برآورد شده است.

بنای تاریخی ارگ بم که بخش‌هایی از آن به ۲۰۰۰ سال قبل برمی‌گردد، به شدت آسیب دیده است. این بنا با مساحت ۲۲۰,۰۰۰ متر مربع شامل ۲۵ بنای متمایز است که شامل ساختمان‌های مسکونی، اجتماعی، آموزشی و تجاری، یک اردوگاه نظامی، مساجد، بازار، مدرسه، زندان، مرکز ورزشی، یخچال و بخش حکومتی می‌شود. این بنا با دیوارهایی به طول ۲۰۰۰ متر و ارتفاع تا ۱۸ متر احاطه شده است. ارتفاع دیوارها و برج‌ها در قلعه از ۶ تا ۱۸ متر متغیر است، با عرض پایه‌ای که از ۲ تا ۶ متر متغیر است. در خارج و در امتداد دیوارها، خندق‌های دفاعی به عمق ۱٫۴ متر وجود داشت. ارگ بم تا حدود سال ۱۹۱۰ مسکونی بوده و سپس به عنوان یک اردوگاه نظامی قاجار استفاده می‌شده و در حال حاضر به عنوان میراث جهانی توسط یونسکو ثبت شده است.

پیش‌زمینه

قدیمی‌ترین بخش قلعه بر روی سنگ بنا شده و بخش‌های بعدی بر روی خاک آبرفتی نرم در پایین تپه ساخته شده‌اند. ساخت آن

بر اساس یک روش سنتی معروف در منطقه به نام «چینه» انجام شده است. این روش که بیش از بیست قرن پیش در ایران آغاز شده و سرانجام به عربستان و آفریقا نیز گسترش یافته است، شامل ساخت لایه‌های ۴۰ سانتیمتری از مخلوط سنگ، مواد مختلف، خاک رس، آهک و پوزولان است که با بلوک‌های گل خشک شده بسته‌بندی می‌شود و هر لایه با یک پوشش مداوم گرفته می‌شود. مزیت این تکنیک این است که نیاز به داربست ندارد.

اتصالات افقی بین لایه‌ها صاف بودند تا حرکت نسبی بین لایه‌ها را امکان‌پذیر کنند و از ترک‌های عمودی ناشی از جمع‌شدگی یا دیگر اشکال نشست و حرکات لایه‌های بالایی جلوگیری کنند. معمولاً هر لایه باید یک هفته خشک شود تا چرخه جمع‌شدگی خود را کامل کند قبل از اینکه لایه بالایی روی آن قرار گیرد. چند ردیف خشت در بین لایه‌ها در هر پنج لایه قرار داده می‌شود. تعدادی از دیوارها یا پشت‌بندها از خشت ساخته شده‌اند که سقف‌های گنبدی یا قوسی نیز از خشت پشتیبانی می‌کنند.

آسیب‌های زلزله

زمین خاک نرم در قسمت پایین تپه باعث شده است که بناهای واقع

در قسمت‌های جنوبی سایت مانند ورودی اصلی بیشتر در معرض نیروهای لرزه‌ای قرار گیرند. توسعه‌های انجام شده در دوره‌های بعدی در طول گسترش قلعه و مرمت‌ها در نیمه دوم قرن بیستم بدون ورودی‌های کافی مهندسی معماری و لرزه‌ای، دلیل اصلی وسعت تخریب در زلزله بوده است. بنای ورودی اصلی که بر روی خاک نرم قرار دارد با پوشش سنگین رس، آهک و گچ بدون در نظر گرفتن اتصالات حرکتی عمودی یا افقی و بست‌ها پوشیده شده بود تا امکان حرکت یکنواخت پوشش سطحی با لایه‌های پشتیبانی کننده فراهم شود. این سختی مواد پوشش‌دهنده منجر به آسیب شدید

به دیوارها شد که با شتاب عمودی زمین لرزه آغاز شد و باعث فشرده‌سازی و خمیدگی خارجی دیوار گلی شد. در مواردی پوشش سطحی از دیوار باستانی در صفحات بزرگ جدا شد.

در مرمت‌های یخچال یک گنبد پله‌پله پس از سال ۱۹۷۴ بر روی دیوارهای موجود ساخته شد. این بار اضافی ممکن است باعث آسیب اضافی به قسمت داخلی دیوار باستانی داخلی و همچنین ترک عمودی نزدیک به ورودی آن شده باشد.

دیوارهای لایه‌ای خاک با حضور مورانه‌ها تضعیف شده بودند. این آلودگی مورانه‌ها نیز باعث ایجاد تونل‌های باریک توخالی شده بود که استحکام تیرهای سقفی تنه درخت نخل را کاهش داده بود. در مرمت‌های بعدی، پوشش سطحی گل و کاه به تعدادی از بناها اعمال شد که جمعیت بیشتری از مورانه‌ها را نیز جذب کرد.

توصیه‌ها

اکثر منشورهای بین‌المللی حفاظت از میراث فرهنگی به شدت توصیه می‌کنند که مداخله‌های سازه‌ای حداقلی انجام شود تا بافت اصلی بنا حفظ شود در حالی که نیاز به تأمین استحکام سازه‌ای بلندمدت برای فراهم کردن ایمنی سایت

میراث فرهنگی، سرمایه ای است تاریخی که از گذشتگان به ارث رسیده است و هرگز مثل سایر منابع و معادن مثل نفت و گاز و معادن طلا، پایانی نخواهد داشت. پایان میراث فرهنگی فقط در سوت‌دبیر و سونیت مدیران و ایدئولوژی های غیرملی است و این در حالی است که میراث فرهنگی می تواند نجات دهنده ی اقتصاد هر کشوری باشد. امروزه ترکیه با یک صدم ارزش تاریخی ایران، بیش از درآمد نفتی ایران از میراث فرهنگی ثروت آفرینی دارد و در حالیکه تحریم ها کمر اقتصاد کشور را شکسته است، ایران می تواند با تکیه بر میراث تاریخی و فرهنگی اقتصاد خود را نجات دهد. مدیرمسئول

را نیز می‌پذیرند. منشور ونیز (۱۹۶۴) اساس مداخله‌های حفاظتی در بناهای تاریخی است، اما همچنان دارای ابهامات و تناقضاتی در اظهارات خود در مورد ایمنی سازه‌ای آینده بناها است. منشور بورا (استرالیا ۱۹۸۵) مفاهیم حفاظت، مرمت و بازسازی را به شرح زیر دسته‌بندی کرده است:

- حفاظت: حفظ بافت تاریخی در حالت فعلی آن با کنترل تخریب آن. هر گونه کار تقویت لرزه‌ای باید با کمترین تغییرات غیرقابل بازگشت به سیستم سازه‌ای تاریخی انجام شود.

- مرمت: بازگرداندن بافت تاریخی به حالت قبلی خود بدون معرفی مواد جدید.
- بازسازی: بازگرداندن یک مکان به حالت قبلی شناخته شده خود تا حد امکان و تفاوت اصلی آن با دو مورد قبلی، شامل شدن مواد جدید و باستانی در بافت تاریخی است. بازسازی زمانی مناسب است که یک مکان به دلیل آسیب‌ها و تغییرات ناقص شده باشد و از طریق این روش ارزش فرهنگی بنا بازیابی شود. این ممکن است به یک مکان محدود شود و لازم نیست که بخش عمده‌ای از بافت را تشکیل دهد. این باید به تولید شواهد فیزیکی یا مستند محدود شود و فقط در صورت بررسی دقیق از اصلی متمایز شود. گسل‌های زلزله محلی اکنون فعال هستند و زلزله‌های مکرری در این منطقه رخ می‌دهند. تقویت لرزه‌ای باید ایمنی تعداد زیادی از بازدیدکنندگان از بنا را فراهم کند.

مصالح ساختمانی

مزایای بالقوه ملات آهک در ساخت و ساز در زمینه فناوری حفاظت از بناها شناخته شده است، اما به طور کافی اثرات آن بر عملکرد لرزه‌ای بررسی نشده است. مخلوط ملات آهک، خاک رس و پوزولان در ایران برای ساخت آجرهای نپخته و همچنین برای بستر ملات به مدت دو هزار سال با موفقیت استفاده شده است. تجربه کشمیری ارزش بررسی مفهوم "بالشتک پلاستیکی" را دارد که ممکن است به عنوان یک مفهوم مناسب برای دیوارهایی که تحت نیروهای زلزله قرار دارند ثابت شود. ملات ضعیف استفاده شده در کشمیر، با انعطاف‌پذیری کلی ساختار ساختمان،

مقاومت کششی ارائه شده توسط تیرهای چوبی و پیش‌فشاری ارائه شده توسط وزن ممکن است به توزیع ترک‌ها در دیوار کمک کرده و از شکست و فروپاشی فاجعه‌بار جلوگیری کند.

بررسی جایگزین‌های تقویتی فیبر پلیمری به جای استفاده سنتی از گاه که مورانه‌ها را جذب می‌کند ممکن است مفید باشد. مورانه‌ها که در آب و هوای گرم یافت می‌شوند از گاه تغذیه می‌کنند و به میزان کمتری از تیرهای سقفی تغذیه می‌کنند، اگرچه سوزن‌های روی سطح تنه درختان نخل نفوذ آن‌ها را کند می‌کند.

استفاده از آجر خاک رس پخته در بازسازی ارگ بم که با چینه و خشت ساخته شده، باید ممنوع شود.

پژوهش

اهداف پژوهش باید ایجاد یک پایه محکم برای حفظ یکپارچگی دیوارهای لایه‌ای و آجری نپخته تاریخی باشد. پروژه پژوهشی زیر ممکن است مورد بررسی قرار گیرد:

- فراهم کردن دسترسی و خروج ایمن به هر بنای تاریخی با کمترین اختلال در آوار موجود و سازه باقی‌مانده.
- حمایت‌های موقت، شمع‌بندی و حمایت از سازه باقی‌مانده.
- مدیریت و استفاده از آوار تولید شده توسط زلزله در هر بنا.
- مطالعه اثرات ملات‌های با مقاومت و اجزای مختلف و رفتار و مقاومت درون‌صفحه‌ای دیوارهای لایه‌ای پس از الاستیک.
- تحقیق در مورد حالت‌های شکست موجود تحت بارگذاری زلزله اخیر.
- جمع‌آوری داده‌های بناهای تاریخی بم (خواص مواد، پیکربندی‌های معماری، فناوری‌های ساخت، اهمیت باستان‌شناسی) برای تعیین پیکربندی سازه‌ای.

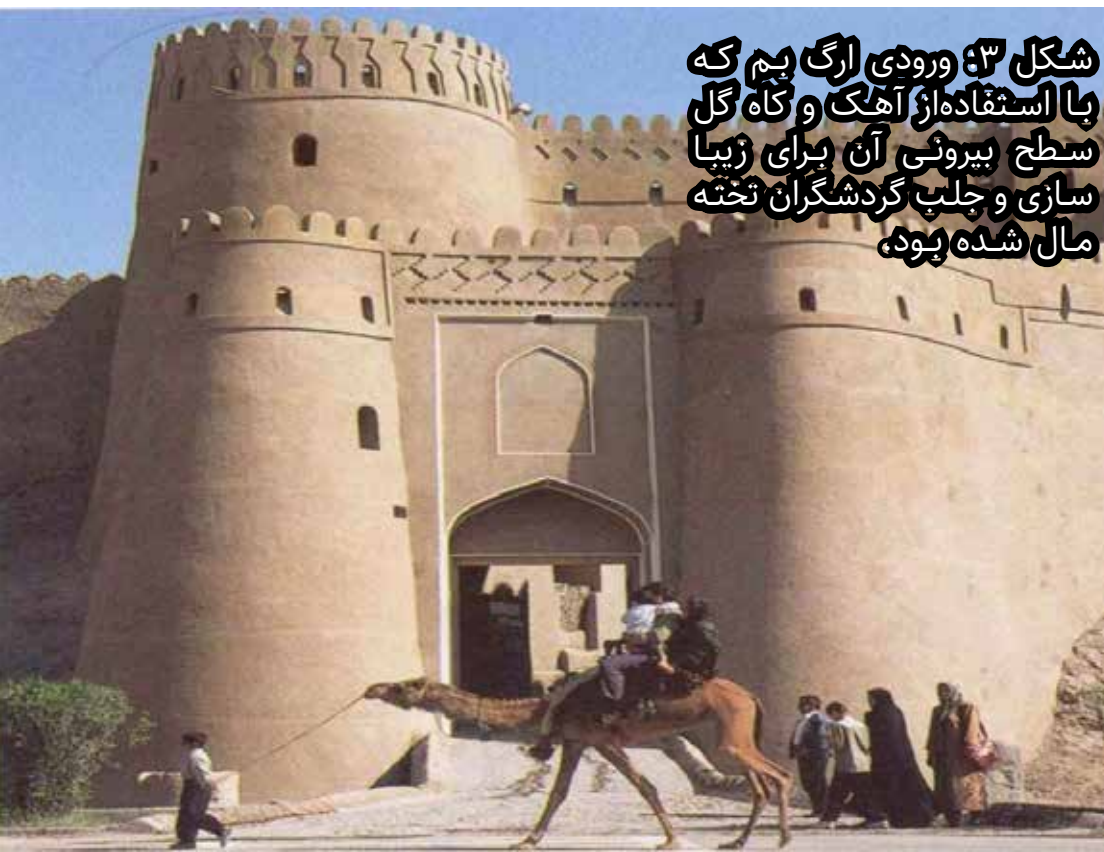
شکل ۲: ارگ بم، ۲ هفته پس از رخداد زلزله

- ساخت مدل‌های مختلف سازه‌های منحنی، دیجیتالی کردن مدل‌ها به نقشه‌ها برای ارائه بخش دقیق برای تحلیل سازه‌ای و برای بحث در مرحله طراحی.
- تحقیق در مورد رفتار لرزه‌ای سازه‌های گلی با استفاده از مدل‌های المان محدود شامل سختی مدل بارگذاری استاتیک و دینامیک، و اثر نرم‌شدگی و بی‌ثباتی بارها بر روی دیوار گلی.
- مطالعه جامع سختی دیوارهای گلی به عنوان تابعی از نحوه تعامل عناصر آن.
- بهبود مقاومت لرزه‌ای با در نظر گرفتن جایگزین‌های تقویتی.
- بیانیه‌های روش و طرح مداخله دقیق برای هر بنا.

کدهای عملی

اختلافاتی بین اسناد حفاظت تاریخی که توصیه می‌کنند از ضعیف‌ترین و غنی‌ترین فرمول آهک (ASTM K) استفاده شود (۱ واحد سیمان به ۲/۲۵-۴ واحد آهک برای کار مرمت) و کد ساختاری یکسان (UBC) که استفاده از ملات ضعیف‌تر از سه دسته قوی‌ترین را ممنوع می‌کند (ASTM نوع M, S & N: ۱ واحد سیمان به ۰/۲۵-۱/۲۵ واحد آهک برای هر ملاتی که در سازه‌های بنایی استفاده می‌شود) وجود دارد. این شامل اکثر دیوارهای بنایی تاریخی است.

کد لرزه‌ای ایران (IS۲۸۰۰) به طور کلی استفاده از ملات آهک و دیوارهای گلی را مستثنی می‌کند. استفاده از ملات آهک هیدرولیک و سازه‌های گلی که در برخی موارد دوام قابل مقایسه‌ای با دیوارهای بلوک سیمانی نشان داده‌اند، نیاز به بررسی دارد. در حالی که کدها بر اساس عملکرد دیوار تحت بار در مرحله طراحی آن در زمان ساخت، توسعه یافته‌اند، اسناد حفاظت به حداکثر رساندن دوام بلندمدت دیوارها با مواد نسبتاً ضعیف‌تر در پاسخ به محیط را هدف قرار می‌دهند.

شکل ۳: ورودی ارگ بم که با استفاده از آهک و گاه گل سطح بیرونی آن برای زیبا سازی و جلب گردشگران تخته مال شده بود.

نتیجه‌گیری

می‌توان گفت که بزرگ‌ترین شکوه یک بنا در عمر آن نهفته است و حس عمیق تاریخ را ایجاد می‌کند. ارگ بم نیاز به تیمی از معماران، مهندسان و باستان‌شناسان معتبر حفاظت دارد تا یک پروژه بازسازی و مرمت جامع را برنامه‌ریزی

کنند. این پروژه باید بین‌رشته‌ای و به‌روز باشد، به رهبری افرادی که اهمیت حفظ بافت تاریخی را درک می‌کنند و همچنین کنترل ایمنی، پوسیدگی آینده و مقاومت لرزه‌ای این بنا را تا حد ممکن مد نظر دارند.

درک رفتار سازه‌های لایه‌ای (چینه) و خشت‌نپخته (خشت) می‌تواند ما را به سوی روش‌هایی هدایت کند که کمترین تخریب را برای بافت اصلی دارند. هدف از حفاظت تاریخی، حفظ تداوم در تکامل آهسته سنت‌های ساختمانی در حالی که مؤثرترین مقاومت جامع طولانی مدت در برابر حرکت در طول زمان، نشست تدریجی پایه‌ها و فرسایش آهسته آهک و همچنین زلزله‌های آینده را فراهم می‌کند، است.

بازسازی بناهایی مانند ارگ بم ممکن است سال‌ها طول بکشد و بودجه قابل توجهی را مصرف کند. در یک مورد مشابه، آکروپولیس در آتن که از همان دوره است اما مساحت کمتری دارد، از سال ۱۹۷۵ در حال بازسازی است. تاکنون ۳۵ میلیون دلار هزینه شده و پیش‌بینی می‌شود حداقل ۲۰ سال دیگر و تا ۷۰ میلیون دلار برای تکمیل آن نیاز باشد. کارشناسان برآورد می‌کنند که بازسازی کامل ارگ بم ممکن است تا ۱ میلیارد دلار هزینه داشته باشد.

شکل ۴: ورودی ارگ بم که در شکل ۳ نشان داده شده پدلیل اینکه عملکرد درزهای حرکت سازه اصلی چینه را با استفاده از تخت ماله کاه و گل و آهک نا کام کرده بودند یک پارچه فرو ریخت،

جز بومی‌های بم و کرمان که حدود ۹۰ درصد از بازسازی ارگ را انجام دادند، سه کشور یعنی فرانسه، ژاپن و ایتالیا و خود یونسکو کمک‌های شایانی به ساخت دوباره ارگ بم کرمان کردند. یکی هزاران یورو پول و نقشه سه‌بعدی ارگ را تهیه کرد، دیگری بخش عمده‌ای از تحقیقات و تامین هزینه‌ها را به‌عهده گرفت و در آخر، این مردم بودند که داستان خود را مثل نیاکانشان در گل بردند تا این‌بار ارگ بم جدید را مستحکم‌تر از قبل بسازند. با تشکر از همکار عزیز دکتر امیر میبدی، مدرس در دانشگاه باس اسپا، برای ترجمه این مقاله که در کنفرانس Concrete Solution ۲۰۱۱ در شهر درزدن آلمان به نشر رسید.

تخریب عمارت پدری رفوگران (موسس کارخانه خودکار بیک)

عمارت تاریخی و ارزشمند موسویان (خانه پدری علی اکبر رفوگران - موسس کارخانه خودکار بیک) در بی خبری وزارت میراث، گردشگری و صنایع (مگص) و سایر نهادها تخریب شد. عمارتی که قرار بود، مرکز گردشگری سنتی و خانه فرهنگ شود ...

عمارت و باغ تاریخی موسویان در زمین‌های برادران "حسین و کریم شریفی حقیقی" بنا شده بود، برادران شریفی در قسمت شمالی همین عمارت، یک یخچال طبیعی ساخته و وقف عام کرده بودند، که شوربختانه در دهه ۵۰ تخریب شد.

در شرق دروازه دولا ب، بیش از ۳۰ یخچال طبیعی بود. که آخرین یخچال باقی مانده، در اواخر دهه ۵۰ به نام یخچال خلیلی ثبت ملی شد و در دهه ۶۰ تخریب و برای همیشه از صحنه روزگار محو شد.

بین سالهای ۱۳۱۰ تا ۱۳۲۱ عمارت مذکور توسط افرادی به نامهای یحیی کرلو، حاج میرزا علی اف (از اعضای اتاق تجار)، نصرالله قانع میلانی و قربانعلی شرقی خریداری و دست به دست شد تا در نهایت امر در سال ۱۳۲۱ آقای علی رفوگران (پدر علی اکبر رفوگران موسس خودکار بیک در ایران) این عمارت زیبا را خریداری کردند.

علی رفوگران از کسبه و تجار بازار بودند، که در حوزه لوازم التحریر و ... فعالیت می‌کردند و به همین دلیل در میان بازاریان به نام علی تحریریان شهره شده بودند. باتوجه به وضعیت بد اقتصادی، در زمان جنگ جهانی دوم و شکست مالی تجار، علی رفوگران و کاظم رفوگران (برادر)، خانه را در سال ۱۳۲۳ به سیدابوالقاسم موسویان واگذار کردند.

نکته قابل ذکر این است که آقای موسویان مورد اشاره ما هیچ ارتباطی با جبهه ملی ندارد. دکتر سیدحسین موسویان (رئیس فعلی جبهه ملی ایران) از نوادگان یک حاج سیدابوالقاسم موسویان دیگر است که صرفاً یک تشابه اسمی است.

مشخصات عمارت موسویان:

آدرس عمارت موسویان : استان تهران، شهر تهران، خیابان ۱۷ شهریور (شهباز سابق)، بزرگراه شهید محلاتی (کمال وجودی سابق، آهنگ اسبق) پلاک ۱۱ و ۲۹۲ (شمال باغ بنیش)
مختصات جغرافیایی، آب و هوا، نقشه و ... عمارت موسویان :
۲۳°۴۰'۳۵" N ۵۱°۲۶'۵۱" E

ارتفاع از سطح دریا عمارت موسویان: ۱۱۴۵ متر

دوران اثر : به احتمال فراوان، اواخر قاجار

امکان بازدید عمارت موسویان: شوربختانه به دلیل تخریب، امکان بازدید دیگر وجود ندارد.

این عمارت فاخر در دو طبقه حدوداً ۲۰۰ متری، در زمینی به مساحت ۱۲۰۰ مترمربع بنا شده بود، جداره شمالی با پنجره های جناغی روشنائی عمارت را تامین می‌کرد در ضلع جنوبی خانه یک باغ با بیش از ۳۰ اصله درخت مثمر و غیر مثمر فضای سبز دلنشینی را ایجاد کرده بود در حیاط جنوبی یک حوض و استخر حدوداً ۲۰ متری قرار داشت و دو عمارت سرایداری در بخش غربی عمارت بود.

جداره جنوبی با کاشی‌های معرق مزین شده بود و سرستونهای عمارت متأثر از دوره هخامنشی، شبیه ستونهای گاو دو سر کاخ آپادانای شوش گچبری شده بود و در بالای بالکن شرقی یک نماد فروهر خودنمایی می‌کرد.

حال پرسش اصلی اینجاست که واقعا چطور مالک یا مالکین درختان این باغ را خشک کرده اند؟ و مدیران شهری کجا بودند یا هستند؟

داستان تخریب عمارت موسویان:

مالک این خانه، سیدابوالقاسم موسویان، که به فکر حفاظت عمارت بودند، در اوایل دهه ۸۰ چندین مکاتبه با نهادها و سازمان های مربوطه کردند و خواستار تبدیل این عمارت زیبا به مرکز گردشگری سنتی، خانه فرهنگ، تالار، مرکز اقامتی و ... شدند. آقای محمود احمدی نژاد، به عنوان شهردار تهران هم

دستور مساعد برای این خانه را داد اما ...
اما این خانه در طرح تفصیلی تهران به عنوان بنای ارزشمند لکه‌گذاری نشده بود و وزارت میراث، گردشگری و صنایع (مگص) هم اصلاً این خانه را شناسایی نکرده بود و عوامل شهرداری تهران بدون استعلام رسمی از این وزارتخانه، مجوز تخریب و نوسازی آن را صادر کرد و

عمارت سیدابوالقاسم موسویان پیش از تخریب

حالا قرار است در جای خالی این عمارت نفیس، یک برج تجاری مسکونی با چندین طبقه ساخته شود.

پرسش نهایی این است که متولی میراث این سرزمین کیست؟ و آیا آقای سیدرضا صالحی امیری که هیچ سابقه کاری و تخصصی در حوزه گردشگری و میراث ندارد و صرفاً در شهرداری که مجوز تخریب همین ملک را صادر کرده، مشغول بوده، می‌تواند آینده روشنی برای میراث این سرزمین باشد؟

عمارت سیدابوالقاسم موسویان پس از تخریب

آیا شرایط عمومی پیمان، برای کارفرما و پیمانکار حقوق برابر در نظر گرفته است؟ (قسمت دوم)

مطالبات خود می گردند چراکه مهم ترین اقدام کارفرمایان پس از تحویل موقت پروژه تسویه حساب با آن ها می باشد. حال اگر مشاوران کارفرما در انجام وظایف خود ذیل ماده ۳۹ شرایط عمومی پیمان بیش از حدود تعیین شده تاخیر کنند میتوانند باعث ورود خساراتی (خسارات ناشی از تاخیر در دریافت مطالبات-تاخیر در آزاد سازی تضامین...) به پیمانکاران شوند و ضمانت اجرایی که این خسارات را بتواند به نحو احسن برای پیمانکاران جبران کند پیش بینی نگردیده است. و همین امر حکایت از نابرابری جایگاه دو طرف این قرارداد و موضع ضعیف تر پیمانکاران دارد.

۲- تخصیص هزینه تمدید بیمه نامه به پیمانکاران در دوران تاخیر مجاز:

نظر به آنکه طبق مفاد ماده ۲۱ شرایط عمومی پیمان، پیمانکار موظف هستند که تمام ساختمان ها و تاسیسات موقت ماشین آلات و ابزار و وسایل کارگاه را که متعلق به او یا در اختیار اوست و برای انجام عملیات موضوع پیمان به کار می گیرد به هزینه خود بیمه کند حال اگر مدت پیمان به علت قصوری که منتسب به پیمانکار نبوده تمدید شود ایشان ملزم به تمدید مدت بیمه نامه ها خواهند بود و هزینه ای که از این باب متحمل می گردند در هیچ یک از مطالبات پیمانکاران محاسبه نمی شود.

لذا تحمیل این مسئولیت نیز ناعادلانه بوده و موجبات نابرابری در جایگاه قراردادی را فراهم می آورد.

پیشتر در شماره دوم ماهنامه شهرسازی روی خط زلزله- اسفند ماه ۱۴۰۲، به عدم برخورداری از موازنه در حقوق طرفین قرارداد پیمانکاری از باب محاسبه ی تاخیرها و نابرابری در خصوص اختلافاتی که تبعات مالی و مسئولیتی دارد اشاره کردیم.

اکنون در بخش دوم از بررسی برتری حقوقی کارفرما نسبت به پیمانکار در شرایط عمومی پیمان و پس از تدقیق در مفاد آن به عنوان مهم ترین سندی که در قراردادهای پیمانکاری مد نظر طرفین بوده و همواره قراردادهای پیمانکاری با توجه به ظرفیت های آن نگارش می شود، و نابرابری حقوقی موجود در این سند، همواره تبعات حقوقی و مالی برای پیمانکاران به همراه داشته است به بررسی موارد ذیل و شرح این عدم تساوی جایگاه طرفین قرارداد می پردازیم:

۱- تاخیر مشاور کارفرما در انجام تعهدات در خصوص تحویل موقت:

با توجه به اینکه نتیجه وقوع هر عقد و قرارداد ایجاد تعهد است و یکی از راه های سقوط تعهدات، وفای به عهد می باشد و در قراردادهای پیمانکاری مهم ترین تعهد پیمانکار اجرای عملیات موضوع پیمان و تحویل آن به کارفرما می باشد و در این صورت اگر کارفرما هم اقدام به ایفای تعهدات خود در راستای پرداخت صورت وضعیت ها نماید تعهدات طرفینی خاتمه می یابد و با نقطه پایان قرارداد مواجه می شویم.

پیمانکاران در این مسیر با تحویل موقت پروژه مستحق دریافت

۳- عدم تایید صورت وضعیت قطعی توسط مهندس مشاور:

نظر به نص صریح شرایط عمومی پیمان، پس از ارسال صورت وضعیت قطعی از سوی پیمانکار برای مشاور جهت ارائه به کارفرما که مقدمه آن رسیدگی ابتدایی مهندس مشاور می باشد در صورتی که این صورت وضعیت مورد تایید مهندس مشاور نباشد، راهکاری برای اعتراض به این اقدام برای پیمانکاران پیش بینی نشده است و صرفاً می توانند از ظرفیت پیش بینی شده حل اختلاف ماده ۵۳ استفاده نموده که این امر نه تنها زمانبر بوده بلکه الزاماً نمی تواند متضمن احقاق حق پیمانکاران بطور کامل باشد.

۴- نقش اصلی کارفرما به عنوان مرجع تصمیم گیری:

در موارد بسیاری از قبیل ادعای تغییرات در مبلغ و مدت پیمان همواره مرجع بررسی کننده و تعیین کننده صواب یا ناصواب بودن این ادعاها کارفرما بوده و اگر در این مورد فی الواقع حق با پیمانکار باشد و کارفرما او را محق تشخیص ندهد بار دیگر پیمانکار جهت چاره جویی می بایست از مکانیزم پیش بینی شده به عنوان حل اختلاف استفاده کند که این خود یکی دیگر از مظاهر شرایط ناعادلانه و یک طرفه قرارداد و برتری کارفرما نسبت به پیمانکار می باشد.

اینک با ذکر موارد پیش گفته مشخص می گردد آنچه در نگارش شرایط عمومی پیمان همواره مدنظر نگارندگان آن بوده است حفظ منافع کارفرمایان و تقویت جایگاه قراردادی آنان بوده که تالی فاسد آن نیز تحمیل شرایط ناعادلانه مسئولیت صرف بر پیمانکاران بوده است که این امر موجب بروز اختلافات گسترده، تضعیف بنیه و جایگاه قراردادی و مالی پیمانکاران، کاهش کیفیت کار، طولانی شدن روند به سرانجام رسیدن پروژه ها می گردد.

از این رو با توجه به اینکه عمده دعاوی جاری فی مابین کارفرمایان و پیمانکاران در مراجع قضایی ناشی از سکوت شرایط عمومی پیمان و عدم ضمانت اجرا برای قصور کارفرمایان و یا دستگاه های نظارت و مهندسين مشاور آن ها می باشد نگارندگان قراردادهای پیمانکاری می بایست سعی و تلاش خود را همواره بر این امر متمرکز کنند که با استفاده از ظرفیت های قانونی و قواعد عمومی قراردادهای سعی در تعدیل و حذف این نابرابری ها داشته و با اصلاح و تدوین مناسب مواد قراردادی، توافق اراده ها در پیمان ها را به نوعی به تطابق اراده ها در راستای تعادل جایگاه قراردادی طرفین تبدیل نمایند و با پیش بینی ضمانت اجرای مناسب برای کارفرمایان از تطویل پروژه و هدر رفت سرمایه مالی و انسانی جلوگیری نمایند.

هشدار دانشمندان ژاپنی درباره وقوع "مگازلزله" با ۳۰۰ هزار قربانی

اداره هواشناسی ژاپن (JMA) درباره احتمال وقوع یک زلزله بزرگ (megaquake) در منطقه نانکای در اقیانوس آرام هشدار جدی داده است.

این هشدار بر اساس قوانین جدید پس از فاجعه زلزله و سونامی ۲۰۱۱ در این کشور صادر شده است. دانشمندان احتمال وقوع این زلزله در ۳۰ سال آینده را حدود ۷۰ درصد برآورد کرده اند.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، منطقه نانکای که به طور تاریخی محل وقوع زلزله های عظیم با بزرگی هشت تا ۹ بوده، قادر به ایجاد سونامی های بزرگ و ویرانگر است که می تواند خرابی های گسترده ای را در سواحل جنوبی ژاپن به همراه داشته باشد.

طبق ارزیابی کارشناسان، در بدترین حالت ممکن است ۳۰۰ هزار نفر جان خود را از دست بدهند و خسارات به ۱۳ تریلیون دلار برسد. با این وجود، اداره هواشناسی ژاپن تأکید دارد که این هشدار به معنای وقوع قریب الوقوع زلزله نیست، بلکه هدف آن افزایش آگاهی و آمادگی مردم است.

حالا پرسش اینگونه مطرح می شود که کشور ژاپن با این همه بحران های گوناگون و بزرگ هر روز برای وقوع بحران های بزرگ تر آماده می شود و ما در ایران، همچنان درگیر کوچکترین مسائل مدیریتی هستیم. هنوز سازمان مدیریت بحران کشور آنگونه که لازم است نمی تواند هماهنگی بین دستگاهی ایجاد کند و هنوز در مرحله ی پیشگیری و آمادگی با هزاران مشکل و مانع روبرو هستیم.

بیمارستان رازی قائمشهر با شکایت اداره اوقاف تخریب می شود...

در خبرها آمده است که آنگونه که دادستانی حکم داده است قرار می باشد بناهای بیمارستان رازی قائمشهر توسط اداره اوقاف تخریب شود. آنچه از خبرها پیداست بیماران کلیوی در این ساختمان دیالیز می شوند. بایستی از اداره اوقاف و وزارت بهداشت سوال نمود که آیا این خبر درست است؟ در شرایطی که سرانه ی درمانی و بهداشتی کشور بسیار پایین تر از سرانه ی جهانی و سرانه ی مورد نیاز است چرا وزارت بهداشت نتوانسته است توافق لازم را با اداره اوقاف داشته باشد. همچنین بایستی دانست کدام کار خیری مهمتر از موضوع درمان و بهداشت است که اداره ی اوقاف این بیمارستان را برای آن مهم تخریب می نماید؟ چه وقفی واجب تر از وقف مکانی برای درمان مردم؟

هشدار درباره خشکسالی بی سابقه در پاییز امسال

هشدارها درباره خشکسالی بی سابقه در پاییز امسال جدی است. در ایران افت تراز آب زیرزمینی از سال ۲۰۰۰ در بسیاری از مناطق افزایش یافته بطوری که در مناطق خشک با زراعت و آبیاری شدید، تراز آب زیرزمینی بیش از پنج متر در سال کاهش مییابد. پژوهشگران دانشگاه اصفهان میگویند اقتصاد بیش از ۹۷ درصد از کشاورزان کشور در شرایط خشکسالی تحت تأثیر مستقیم قرار می گیرد. متأسفانه دولت ها در جمهوری اسلامی در چهار دهه اخیر، توسعه آبی کشور را رها کرده و در مقابل با اقداماتی مانند سدسازی های بیرویه به بحران خشکسالی در ایران دامن زده اند.

ایران در رده ۲۱ جهان در المپیک پاریس

المپیک تابستانی بدون شک مهمترین رویداد ورزشی در جهان است که هر ۴ سال یکبار برگزار می شود که این دوره از ۵ تا ۲۱ مرداد برگزار شد. پاریس فرانسه برای سومین بار و پس از ۱۰۰ سال است که میزبان المپیک تابستانی شده و پیشتر المپیک ۱۹۰۰ و ۱۹۲۴ نیز در این شهر برگزار شده است؛ در این دوره از مسابقات ۱۰۷۱۴ ورزشکار در ۳۲ رشته ورزشی و از ۲۰۶ کشور جهان به رقابت پرداختند. کاروان ورزشی ایران در المپیک پاریس ۲۰۲۴ با ۴۰ ورزشکار (۲۹ مرد و ۱۱ زن) در ۱۳ رشته ورزشی در مسابقات شرکت کردند که با کسب ۳ مدال طلا، ۶ مدال نقره و ۳ مدال برنز، به رده ۲۱ جهانی دست یافت. اگرچه در ظاهر رتبه ۲۱ جهانی رتبه قابل قبولی نیست اما با مقایسه با کشورهای عربی و منطقه و همسایگانی چون ترکیه و تحریم های شدید ایران در سال های اخیر و همچنین عدم حمایت جدی ورزشکاران از سوی وزارت ورزش و جوانان، می توان گفت که ورزشکاران ایرانی واقعا خوش درخشیدند. ضمن شادباش به ورزشکاران ایرانی، جا دارد یادی کنیم از جهان پهلوان تختی که تا اکنون پرافتخارترین کشتی گیر ایرانی در المپیک است.

نقشه برداری اجتماعی و

مدیریت بحران در شهر و روستا

یکی از موضوعات مشترک میان رشته های مهندسی و معماری و جامعه شناسی در حوزه شناسایی یا تکنیک های آشنایی با مناطق شهری و روستایی نقشه برداری یا رسم نقشه و تصویر است .

در واقع نقشه برداری اجتماعی روشی بصری برای نشان دادن موقعیت نسبی خانوارها و پراکندگی جمعیت شناختی گروه ها و افراد مختلف شامل مردان، زنان، بزرگسالان، کودکان، زمین داران، باسوادان و بی سوادان، مالکین خانه، مستاجرین و در بعدی کلان ساختارهای اجتماعی، گروه ها و سازمان های یک خانواده است .

یکی از کاربردهای مهم این تکنیک، علاوه بر شناخت جغرافیای جامعه یعنی سیمای فیزیکی و طبیعی محیط مردم، تاریخچه جامعه از دیدگاه های فرهنگی و اجتماعی شامل هنجارها، ارزش ها و آداب و رسوم آنها است .

نقشه برداری اجتماعی فرآیند درک شرایط اجتماعی یک جامعه محلی و استفاده از آن اطلاعات، برای برنامه ریزی و بکارگیری مدل های توانمندسازی جامعه است این تکنیک تصویری از کنشگران درگیر در روابط اجتماعی، شبکه های اجتماعی، مشکلات اجتماعی موجود و منابع بالقوه موجود ارائه می دهد و علاوه بر این، نقشه برداری اجتماعی می تواند به عنوان مکانیزمی برای مشارکت مردم در توسعه محلی و منطقه ای، با ارایه داده هایی درباره هویت سرزمینی، منافع، تنش ها، درگیری ها و شیوه های مشارکت عمومی در یک بافت اجتماعی- سرزمینی مورد استفاده قرار گیرد.

نقشه برداری اجتماعی در مدیریت اجتماعی مخاطرات طبیعی و فجایع علاوه بر موارد ذکر شده در ترسیم و شناخت تاریخچه جامعه شامل رخدادهای مهم زندگی مردم مانند بحران های زیست محیطی، مخاطرات طبیعی، مهاجرت و جابجایی جمعیت و تغییرات اقلیمی نیز تاثیر گذار است و از سویی در شناسایی مکان، و منابع حیاتی یک جامعه نیز مهم می باشد، بنابراین در ترسیم تصویر و نقشه اجتماعی یک جامعه در برنامه ریزی های شهری و مدیریت اجتماع محور مخاطرات و فجایع اطلاعاتی شامل موارد ذیل مورد

نیاز است :

- ساختار جامعه نظیر جنس ، سن ، روابط قدرت و الگوهای رهبری
 - سازمان ها و نهادهای اقتصادی ، اجتماعی ، سیاسی و فرهنگی
 - شناسایی مکانهای زندگی با تراکم بالای جمعیت
 - شناسایی گروه های اجتماعی مستعد نابرابری (سالمندان ، کودکان ، زنان سرپرست خانوار ، طبقات اقتصادی پایین ، کارگران فصلی ، حاشیه نشین ها ، قومیت ها ، اقلیت ها)
 - شناسایی مناطق و اعضای در معرض خطرات ناشی از تغییرات آب و هوایی یا مخاطرات طبیعی سیل و زلزله
 - «رتبه بندی رفاهی» و شناسایی خانوارها با استفاده از شاخص های اجتماعی-اقتصادی
 - اقتصاد جامعه : الگوهای شغلی و منابع درآمد و معیشت مردم
 - فرهنگ جامعه و نظامهای ارزشی
 - تجربیات گذشته مردم منطقه در برنامه های اجتماعی و مشارکتی
 - شناسایی شبکه ها و منابع اطلاعاتی و ارتباطی جامعه
 - سطح آموزش و سواد در جامعه
 - طبقات و توزیع فضایی آنها در داخل شهر یا روستا
 - توزیع قومیتی
 - ساختار خانواده، الگوها، و روابط
 - شیوه های اسکان و نوع مسکن و خانه سازی
 - آسیب های اجتماعی مانند اعتیاد به مواد مخدر یا محرک، کار کودکان و خشونت های اجتماعی یا خانگی
- بنابراین جامعه شناس و پژوهشگران اجتماعی با استفاده از نقشه کشی اجتماعی به توانایی درک و توصیف مردم محلی مجهز میشوند و این موضوع در شناخت نیازها ، فرصت ها و مشکلات و راهکارهای برون رفت مناطق در معرض خطر و یا آسیب دیده و مدیریت بحران به سیاستگذاران و برنامه ریزان کمک موثری می کند.

پروژه های گردشگری مثل خوره به جان جنگل هیرکانی افتاده اند!

پروژه های گردشگری مثل خوره به جان جنگل های هیرکانی افتاده اند. در جدید ترین خبرها، خبر خرید کوه برای ساخت پارکینگ چند طبقه به چشم می خورد که گویا بازهم مسوولین محیط زیست چشم خود را به روی آن بسته اند.

سرمایه گذار مجتمع گردشگری شهر بام در تنکابن (شهرسوار) از «خرید کوه» برای احداث پارکینگ طبقاتی در جنگل های این منطقه خبر داده است!

سرمایه گذار این پروژه پس از توضیح درباره چهار «فاز» این مجموعه گردشگری گفته است «برای ایجاد این پارکینگ طبقاتی قصد داریم یک پل هوایی ایجاد کنیم که به ابتدا تا انتهای پروژه متصل میشود.»

به نظر می رسد طرحهای گردشگری در حال تبدیل شدن به یکی از عمده ترین عوامل تخریب جنگل های ایران هستند و

مسئولانی که باید راه این تخریب را ببندند یا عین خیالشان نیست و یا خود جزو کسانی هستند که از این پروژه ها سود میبرند. جالب تر اینکه تخریب جنگل های هیرکانی به حدی آشکارا صورت می گیرد که فیلم گفتگوی سرمایه گذار پروژه در شبکه های مجازی و خبری منتشر شد.

متأسفانه چیزی به عنوان منافع ملی برای مسوولین و مدیران دولتی تعریف نشده است. گویا صرفاً مدیریت چهار ساله و ارائه ی گزارش عملکرد صرفاً چهار ساله، موضوع هدف مدیران می باشد. اینکه مدیران بتوانند عملکرد قابل نمایش داشته باشند صرفاً تنها هدفی است که آنها دنبال می کنند و اینکه عملکردشان ده سال آینده چه بلایی سر این کشور می آورد برای هیچ ارگانی مهم نیست.

۳۱۴ هکتار از پوشش گیاهی تهران در دوران علیرضا زاکانی از بین رفت.

۳۱۴ هکتار از پوشش گیاهی تهران طی یک سال با تغییر کاربری نابود شد

سامانه «سهم» (سیستم هوشمند مشاهدات ماهواره ای شرکت دانش بنیان تیزنگر) تغییرات پوشش گیاهی و فضای سبز تهران را در فاصله ۲۰ مرداد ۱۴۰۰ تا ۲۰ مرداد ۱۴۰۳ شناسایی کرده است.

گزارش این سامانه نشان میدهد که ۶ هزار و ۲۶۰ هکتار از پوشش گیاهی تهران در معرض تنش شدید و نابودی قرار گرفته است و ۳۱۴ هکتار با تنش بالای پوشش گیاهی و تغییر کاربری از بین رفته است.

باز این پرسش تکرار می شود که وظیفه ی شهرداری در قبال فضای سبز و محیط زیست شهر تهران چیست؟ (نکته: عکس مربوط به سال ۱۳۹۷ و مدیریت آقای حناچی به عنوان شهردار تهران است و ربطی به آقای زاکانی ندارد.)

انتشار آخرین یافته های مربوط به پایش سند سندی

گزارش آخرین یافته های مربوط به پایش چارچوب سندای بر اساس داده های سال ۲۰۲۳ دفتر کاهش خطر حوادث سازمان ملل (UNDRR) منتشر شد. بر مبنای یافته های این گزارش، مرگ و میر ناشی از رخداد حوادث روند کاهشی داشته که با وجود افزایش جمعیت متأثر از حوادث نشان دهنده بهبود آمادگی در سطح جهانی است. با این حال ارتقاء تاب آوری و توجه به عوامل ایجاد کننده خطر همچنان حائز اهمیت است.

افتتاح نخستین مرکز امدادرسانی آمازون برای پاسخ به مخاطرات طبیعی

این مرکز که به طور خاص برای پاسخ به آتش‌سوزی‌های جنگلی در ایالات متحده تاسیس شده، در یکی از مراکز پردازش شرکت آمازون در جنوب کالیفرنیا واقع در دره سن برناردینو قرار گرفته است. به دلیل سهولت دسترسی به تأسیسات هوایی شرکت آمازون و شبکه حمل و نقل زمینی؛ این مرکز می‌تواند به ارسال اقلام ضروری به سازمان‌های امدادرسان در مدت زمان کمتر از ۷۲ ساعت کمک کند. شرکت آمازون در اجرای این طرح از کمک سازمان‌هایی مانند صلیب سرخ آمریکا، ۳۶۰ Good، After the Fire USA، و All Hands and Hearts بهره برده و بیش از ۶۰۰۰ قلم کالای اولویت‌دار را در این مرکز ذخیره کرده است.

سرای گمرک بازار وکیل با ایزوگام مرمت شد.

مدیرکل میراث‌فرهنگی استان فارس درحالی تصویری از مرمت سرای گمرک در بازار وکیل شیراز را در فضاهای مجازی (اینستاگرام) بازنشر کرد که در پروژه مرمت این سازه‌ی تاریخی از ایزوگام استفاده شده است. کارشناسان مرمت در ایران می‌گویند، استفاده از ایزوگام برای سازه‌های تاریخی مناسب نیست چراکه باعث جلوگیری از تنفس طبیعی مواد و ساخت‌مایه‌های (مصالح) سنتی می‌شود.

به گزارش خبرنگار ایلنا، استفاده از ساخت‌مایه‌های نامناسب در مرمت بناهای تاریخی ایران، موضوع تازه‌ای نیست. ناسازگاری میان ساخت‌مایه‌های قدیمی و نوین و بهره‌گیری از تکنیک‌هایی که مرمت‌گران در بناهای تاریخی به کار می‌برند در بسیاری از مواقع با شکست پروژه مرمتی روبه‌رو شده است.

سرای گمرک بازار وکیل درحالی با ایزوگام درحال مرمت است که برپایه‌ی نظرات متخصصان مرمت، استفاده از ایزوگام برای سازه‌های تاریخی مناسب نیست و باعث جلوگیری از تنفس طبیعی مواد و ساخت‌مایه‌های سنتی می‌شود. روشی که پیش‌تر در بازار اصفهان و فضاهای پیرامون میدان نقش‌جهان هم به کار رفت و در بارندگی‌ها باعث ریزش بخش‌هایی از سقف شد!

اکنون مدیرکل میراث فرهنگی استان فارس درحالی تصویری از مرمت سرای گمرک در بازار وکیل شیراز را در صفحه‌های مجازی بازنشر می‌کند که متخصصان مرمت این اقدام را سراسر نادرست می‌دانند که به دلیل نبود اقدامات کارشناسی اصولی در سازه‌های تاریخی به گونه‌ی چشمگیری تکرار می‌شود.

«محمد حسن محبعلی» پیشکسوت مرمت در ایران با دارا بودن بیش از نیم سده تجربه‌ی مرمتی در مهمترین سازه‌های تاریخی ایران درباره‌ی تازه‌ترین اقدام اداره کل میراث فرهنگی استان فارس در بازار وکیل گفت: ایزوگام روی سطوح شیب‌دار و همچنین سطوح مسطح بیشتر از ده سال دوام نمی‌آورد و حتی شرکت ایزوگام در سطح صاف ده سال ضمانت می‌کند و بر این باور است پس از گذشت ده سال دوباره باید ایزوگام‌ها نو (تجدید) شود.

وی افزود: برای مرمت گنبد و سطح‌های شیب‌دار بهترین روش قیرگونی است. ایزوگام مشکل پیدا می‌کند چراکه با تابش نور خورشید درزها باز می‌شود آب به زیر ایزوگام نفوذ پیدا می‌کند. یکی از نمونه‌های ناموفق ایزوگام در بناهای تاریخی مسجد شاه اصفهان بود که وقتی ایزوگام را بلند کردیم متوجه نم و رطوبت در سازه شدیم.

محبعلی با بیان اینکه چرا در مرمت سازه‌های تاریخی با وجود هشدارهای کارشناسان و متخصصان مرمت همچنان از ایزوگام استفاده می‌کنند، گفت: متأسفانه وضعیت بدنه کارشناسی میراث فرهنگی خوب نیست و بدون آنکه کار کارشناسی اصولی صورت گیرد برخی پیمانکاران اقدام به مرمت در مهمترین سازه‌های تاریخی می‌کنند که برآیندش جز ویرانی به دنبال ندارد.

این پیشکسوت میراث فرهنگی با پافشاری بر اینکه بازار وکیل یکی از بازارهای مهم ایران به‌شمار می‌رود، ادامه داد: بازار وکیل یکی از مهمترین و با ارزش‌ترین بازارهای تاریخی ایران است که سقف‌های آن شیب‌تندی دارد و در مرمت آن به هیچ‌روی نباید از ایزوگام بهره برد.

ساشا ریاحی مقدم، یکی دیگر از کارشناسان مرمت در ایران بر این باور است، اگر سازه در دوره‌ای با آجر و سیمان مرمت یا بازسازی شده باشد، قیر و گونی مشکلی ایجاد نمی‌کند ولی اگر سازه با مواد و ساخت‌مایه‌های سنتی مانند خشت و گل یا آجر و گل و آهک باشد حتی قیر و گونی هم به هیچ‌وجه مناسب نیست و باعث آسیب خواهد شد. به گفته‌ی وی استفاده از ایزوگام برای سازه‌های تاریخی مناسب نیست و باعث جلوگیری از تنفس طبیعی مواد و ساخت‌مایه‌های سنتی می‌شود.

مرمت غیراصولی سازه‌های تاریخی ایران از سوی کارشناسان بی‌تجربه و پیمانکاران یکی از مهمترین چالش‌هایی است که متخصصان بر آن تأکید دارند. کم‌توجهی به مسائل نظارتی سبب شده بسیاری از سازه‌های تاریخی با مرمت نه‌تنها حال و روز بهتری پیدا نکنند که آسیب پذیرتر هم شوند. نمونه‌ی آن دو مسجد تاریخی اصفهان شیخ لطف‌الله و شاه عباسی که به دلیل مرمت غیراصولی

با انتقادهای بسیاری روبه‌رو شد. کارشناسان مرمت بر این باورند که، مدیران میراث فرهنگی در مرمت سازه‌های تاریخی باید ریزینی و کوشش بیشتری در نظر بگیرند چراکه با مرمت غیراصولی گاه به سازه‌ها آسیب‌های جبران‌ناپذیری وارد می‌شود که به هیچ روی قابل اصلاح نیست.

گزارشی تلخ تر از زهر! جنگل های ایران در حریق!

بیش از ۱۸ هزار هکتار از جنگل های ایران در تابستان ۱۴۰۳ طعمه حریق شدند و این خبر در حالی است که شینا انصاری به تازگی با معرفی رئیس جمهور به عنوان رئیس سازمان حفاظت محیط زیست انتخاب شده است. اگر چه حل مشکل حریق در جنگل ها صرفا مسوولیت سازمان محیط زیست نمی باشد و سازمان جنگل ها و مراتع و سازمان مدیریت بحران کشور نیز علی الظاهر بایستی مسوولیتی در این حوزه داشته باشند اما امیدواریم با ورود شینا انصاری به سازمان حفاظت محیط زیست، بی توجهی به آتش سوزی جنگل ها پایان

یافته و حفظ این سرمایه های ملی در اولویت دولت قرار گیرد. متأسفانه علی رغم آتش سوزی های وسیع منابع طبیعی، هیچ عزمی برای تهیه تجهیزات مناسب اطفای حریق در دولت ها وجود ندارد و گویی هیچ سازمانی هم به صورت قطعی متولی اطفای حریق جنگل ها نمی باشد و این خلا قانونی سبب شده است که بسیاری از سازمان های

مرتبط با منابع طبیعی، برنامه ای برای پاسخگویی به آتش سوزی جنگل ها نداشته باشند.

در ادامه خبرهای جمع آوری شده در تاریخ های مختلف در ماه امرداد ۱۴۰۳ اعلام می شود تا تلخی این گزارش بیشتر درک شود.

- ۳۰ امرداد- مراتع و جنگل های روستای باشماق شهرستان مریوان در استان کردستان، در نقطه صفر مرزی دچار آتش سوزی شد.

- ۲۹ امرداد- حاشیه جاده مشرف به جنگل های منطقه ی چارزبر کرمانشاه در پی واژگونی و آتش گرفتن یک دستگاه خودرو دچار آتش سوزی شد.

- ۲۷ امرداد- رییس سازمان مدیریت بحران کشور گفت: امسال ۴۶۱ مورد آتش سوزی در مراتع و جنگل های کشور اتفاق افتاده و بیشترین استان های درگیر در این زمینه کرمانشاه، ایلام، لرستان و چهارمحال و بختیاری بود.

- ۲۶ امرداد- آتش به جان مناطق سخت گذر و جنگلی روستای باشماق مریوان افتاد.

- ۲۶ مدیرکل مدیریت بحران استانداری اصفهان از وقوع ۲ حادثه آتش سوزی در ۲۶۰۲ هکتار از مراتع غرب و جنوب استان اصفهان خبر داد.

- ۲۶ امرداد- بخشی از مراتع در بلندی های اقداش بخش زنده رود شهرستان فریدن در مرز میان شهرستان فریدن و بویین میاندشت، در آتش سوخت.

- ۲۴ امرداد- مدیرکل مدیریت بحران زنجان با بیان اینکه ۶۷ مورد آتش سوزی در ۳۹۲ هکتار از مراتع این استان در سال گذشته رخ داده است، گفت: این تعداد تا پایان تیرماه ۹ فقره آتش سوزی در ۴۸ هکتار بوده است.

- ۲۳ امرداد- جنگل های بلوط شمال شرق شهر یاسوج دچار آتش سوزی شد.

- ۲۱ امرداد- ۲ هکتار از مراتع روستای بهرام آباد از توابع شهرستان فریدونشهر در آتش سوخت.

- ۲۰- امرداد- آتش سوزی جنگل‌های منطقه حفاظت شده «کوه سرخ» گچساران پس از ۳ شبانه روز مهار شد.
- ۲۰- امرداد- آتش سوزی گسترده در جنگل‌های گلک شهرستان پیرانشهر پس از ۸ ساعت مهار و خاموش شد
- ۱۹- امرداد- مدیرکل حفاظت محیط زیست کردستان از مهار آتش سوزی در منطقه حفاظت شده بدر و پریشان بعد از دو روز خبر داد. در این آتش سوزی ۳۰۰ هکتار از مراتع منطقه در آتش سوخت.
- ۱۹- امرداد- آتش سوزی درختان در حاشیه محور شوش به اهواز. این آتش سوزی از سوی نیروهای آتش نشانی مهار شد.
- ۱۸- امرداد- به گفته‌ی رییس سازمان مدیریت بحران کشور، از ۲۸ فروردین ماه تا کنون ۴۶۱ مورد آتش سوزی جنگل داشته‌ایم.
- ۱۸- امرداد- جنگل‌های منطقه حفاظت شده «کوه سرخ» گچساران که از شامگاه ۱۷ امردادماه دچار آتش سوزی شده است، همچنان در آتش می‌سوزد.
- ۱۸- امرداد- کشتزارها و جنگل‌های «گوشه شهنشاه» خرم‌آباد در آتش سوخت. به گفته‌ی رییس اداره منابع طبیعی و آبخیزداری خرم‌آباد، قتل و درگیری دلیل این آتش سوزی بوده است.
- ۱۸- امرداد- ۳۰ هکتار از مراتع «هویر» در دماوند در آتش سوخت.
- ۱۷- امرداد- ۱۲ هکتار از منطقه‌ی حفاظت شده‌ی ساریگل در خراسان شمالی دچار آتش سوزی شد و گونه‌هایی مانند درخت ارس، زرشک کوهی، نارون، گون، شیرخشت، کلاه میرحسن، درمنه و... در این آتش سوزی از میان رفتند.
- ۱۶- امرداد- هفت هکتار از مراتع روستای «کرده ده» مراغه، در آتش سوخت.
- ۱۵- امرداد- ۱۱۵ هکتار از مراتع شهرستان‌های جیرفت و رفسنجان دچار آتش سوزی شدند.
- ۱۵- امرداد- آتش به جان بخشی از مراتع نهضت‌آباد شهرستان فریدون شهر افتاد و یک هکتار از مراتع فریدونشهر در آتش سوخت.
- ۱۴- امرداد- آتش به جان جنگل‌های ضلع جنوبی «تنگ لیلیم» یا «تنوم» منطقه «کرکی» شهرستان پلدختر افتاد و بخشی از جنگل‌ها منطقه طعمه آتش شد.
- ۱۳- امرداد- آتش سوزی گسترده‌ای که در بلندی‌های خروسلوی جعفرآباد رخ داد، با حضور مردم مهار شد.
- ۱۲- امرداد- در پی آتش سوزی در پارک جنگلی ریخک سرپل ذهاب، آتش نشانان، دواستداران محیط زیست و گروه‌های مردمی در حال تلاش برای مهار آتش در این گستره هستند.
- ۱۲- امرداد- بخشی از پوشش گیاهی منطقه کوهستانی تاراز اندیکا در خوزستان دچار آتش سوزی شد.
- ۱۲- امرداد- در پی شعله‌ور شدن آتش در مراتع ثلاث باباجانی، گروه‌های مردمی با حضور فعالانه خود در کنار دستگاه‌های سرپرست به دنبال مهار آتش هستند.
- ۱۰- امرداد- روابط عمومی اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری فارس از رخ دادن آتش سوزی در بلندی‌های جنگلی کازرون به سمت کوهچنار خبر داد و گفت: با تلاش اهالی منطقه آتش در حال مهار است.
- ۹- امرداد- آتش سوزی در کوه بزان بخش ماهور میلانی شهرستان ممسنی، که از دوشنبه، ۸ امرداد آغاز شده است، همچنان ادامه دارد.
- ۹- امرداد- به گفته‌ی رییس منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان جم، آتش سوزی در بیش از ۳۰۰ هکتار مراتع شهرستان جم مهار شد. در زمان خاموش کردن آتش، یکی از نیروهای یگان حفاظت شهرستان جم دچار حادثه شد.
- ۸- امرداد- مدیرکل منابع طبیعی استان سمنان از رخ دادن آتش سوزی در ۱۱ هکتار مراتع استان در سال گذشته خبر داد و گفت: بیشترین فراوانی این آتش سوزی در شاهرود بوده است.
- ۸- امرداد- آتش نزدیک به دو ساعت در مراتع سمیرم زبانه کشید.
- ۸- امرداد- به گفته‌ی احمد علیپور، رییس اداره آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری دماوند با گرم‌تر شدن تدریجی هوا، شاهد افزایش آتش سوزی در باغ‌ها و مزارع دماوند هستیم.
- ۷- امرداد- آتش سوزی جنگل‌های شهرستان باشت پس از مهار در روزهای گذشته این بار به منطقه «بهره عنا» رسید. جنگل‌های «بهره عنا و چاه تلخ» در ادامه سریال‌های آتش سوزی گستره‌های جنگلی باشت در آتش می‌سوزد.
- ۷- امرداد- برپایه‌ی اعلام محیط زیست در آتش سوزی ۶ امردادماه، ۵۵ هکتار از تالاب میانکاله سوخت. شدت وزش باد و پوشش علفی

کار مهار آتش را دشوار کرد ولی با کمک محیط بانان، نیروهای مردمی و آتش نشانان این آتش سوزی مهار شد.

۶- امرداد- آتش به جان تالاب میانکاله افتاد.

۶- امرداد- مدیرکل مدیریت بحران استانداری اصفهان از رخ دادن آتش سوزی در ۱۵ هکتار از کشتزارهای گندم و بادام کمه در منطقه‌ی پادناي وسطی سمیرم خبر داد.

۵- امرداد- جنگل‌های شهرستان باشت با گذشت چهار روز از آغاز آتش سوزی، همچنان در آتش می سوزند. آتش در حال پیشروی است و به محدوده کوه‌های فتح رسیده است.

۵- امرداد- در پی آتش سوزی که چهارم امردادماه در روستای چهارراه و سادات آباد رخ داد، ۱۰ هکتار کشتزار گندم در پادناي سمیرم در آتش سوخت.

۴- امرداد- عملیات مهار آتش سوزی جنگل‌های باشت با اعزام ۳ فروند بالگرد همچنان ادامه دارد.

۱- امرداد- محدوده میان روستاهای «کله گون» و «تنگ سادات شاه زینعلی» در منطقه حفاظت شده خامین باشت در آتش سوخت. ۸۰ درصد این آتش سوزی همان شب مهار شد.

۱- امرداد- رها کردن ته سیگار پسین یکم امردادماه به آتش سوزی انجامید و چهار هکتار از مراتع و پوشش گیاهی عرصه‌های طبیعی روستای رودآباد پادناي سمیرم در آتش سوخت.

۱- امرداد- آتش سوزی جنگل‌های منطقه «شلال دان» شهرستان باشت که از ۳۱ تیرماه آغاز شده بود، مهار شد.

۱- امردادماه- جنگل‌های منطقه «کلاگون» در محدوده کوه خامی گچساران از ساعتی پیش دچار آتش سوزی شد. در روزهای گذشته چندین آتش سوزی در جنگل‌های باشت و گچساران در استان کهگیلویه و بویراحمد رخ داده است.

منبع: پایگاه خبری امرداد

به یاد جانباختگان سیل تجریش ۱۳۶۶ و سیل امامزاده داوود ۱۴۰۱

سیل تجریش یا سیل دربند، سیلی بود که در روز یکشنبه ۴ امرداد ۱۳۶۶ ساعت یک بعدازظهر، بر اثر بارش شدید باران و جاری شدن سیلاب شدید در دره‌های دربند و گلاب‌دره، در شمال تهران رخ داد. بر اثر این سیل، حدود ۳۰۰ نفر کشته شدند و ۷۵۷ میلیارد ریال خسارت مالی وارد شد. در زمان سیل برای اطلاع افراد از خطر سیل از آژیر قرمز استفاده شد. برخی از مردم به تصور بمباران هوایی داخل زیرگذر احداث شده به منظور پناهگاه و بازار رفته و پناه گرفتند که باعث شد در هنگام رسیدن سیل بر شمار کشته شدگان افزوده شود.

بعد از گذشت بیش از ۳۵ سال از سیل تجریش، متأسفانه هنوز آمادگی مقابله با سیلاب در شهر تهران دیده نمی شود و این ادعایی است که در سیل امامزاده داوود سال مورخ ۶ امرداد ۱۴۰۱ اثبات شد و باعث مرگ ۸ نفر از هموطنانمان گردید. گفتنی است به تازگی سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران ادعاهایی مبنی بر راه اندازی سیستم هشدار سریع سیل و تهیه برنامه آمادگی سیلاب داشته است.

بنای یادبود جانباختگان سیل تجریش
ضلع شمالی میدان تجریش تهران

شهرداری
شیراز
بخش
آب و فاضلاب

عکس رو و پشت جلد از:
مهندس کاوه اشکشی